# Pełna tabela loterji na str. 5-ej

10 GR

Warszawa, wtorek 14 stycznia 1936 r.

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

P R

Nr. 14 Rok XI





# ABC NOWINY CODZIENNE


## Zmniejszenie składek emerytalnych robotników i pracowników umysłowych

Na posiedzeniu sobotniem Rada Ministrów postanowiła przedłożyć p. Prezydentowi Rzeczypospolitej m. in. projekt dekretu, obniżającego składki w ubezpieczeniach emerytalnych robotników i pracowników umysłowych, na okres 2 lat, t. zn. na okres trwania nadzwyczajnego podatku od uposażeń. Wysokość dwuletniej obniżki tych opłat została w dekrecie ustalona w ten sposób, aby kompensata wytworzonych przez obniżkę deficytów w odpowiednich funduszach Zakładu Ubezpieczeń Społ. mogła nastąpić bez późniejszego podwyższenia składek ponad ich normalny ustawowy poziom, który wynosi 5,8 proc., względnie 5,2 proc. zarobku policzalnego robotników, a 8 proc. dla pracowników umysłowych.

Składki w ubezpieczeniach emerytalnych robotników obniżone zostały dla robotników zatrudnionych w hutnictwie z 5,8 proc. na 4.8 proc., a dla robotników innej kategorji — z 5,2 proc. na 4,2 proc. zarobku policzalnego do ubezpieczenia, przyczem stosunek obniżki składki, wpłacanej przez pracownika do obniżki składki, wpłacanej przez pracodawcę ma się jak 7 do 3.

W ubezpieczeniu emerytalnem pracowników umysłowych składka obniżona została z 8 proc. na 6,5 proc. zarobku policzalnego. Stosunek obniżki składki, wpłacanej przez pracownika. do obniżki składki, wpłacanej przez pracodawcę, ma się jak 8 do 7. Ponadto dekret upoważnia Ministra Opieki Społecznej do obniżenia w drodze rozporządzenia składek z tytułu ubezpieczeń od wypadków i chorób zawodowych, w wyniku stale poprawiającego się stanu bezpieczeństwa pracy. Przypuszczać należy, że z większych ulg będą tu korzystać te gałęzie przemysłu, które najszerzej rozbudowały profilaktyczną działalność w zakresie bezpieczeństwa pracy, jak lasy państwowe, cukrownie, huty żelaza, przemysł drzewny. papiernie i pewne gałęzie przemysłu chemicznego.

NASZE ABC

## Armje dochodzą do głosu

(g) Że pod wpływem konfliktu włosko - abisyńskiego współpraca Anglji z Francją zacieśnia się coraz bardziej, można najlepiej ocenić z podrażnionego tonu, w jakim już od dwóch tygodni omawia prasa niemiecka wiadomości o porozumieniu wojskowem między obu temi państwami.

Jeśli przypominamy sobie, że podobnie na wiosnę roku ubiegłego, po styczniowej zasadniczej umowie politycznej Lavala z Mussolinim, nastąpił między Francją a Włochami szereg analogicznych konferencyj wojskowych, które równie ostro były krytykowane z Berlina, to widzimy, że obecnie historja zupełnie dokładnie się powtarza — choć z innej strony.

Czy współpraca wojskowa między Anglją a Francją ma zastąpić zagrożone obecnie porozumienie francusko - włoskie, czy też uda się i tamten filar bezpieczeństwa uchronić od rozwalenia, zależeć będzie od dalszego rozwoju sytuacji dyplomatycznej. Faktem jest jednak, że obecnie praca nad utrzymaniem pokoju na zachodzie Europy przeszła z dziedziny tylko dyplomatycznej na grunt fachowo - wojskowy. To, czego w ciągu szeregu lat nie mógł Paryż uzyskać w Londynie, realizuje się obecnie bardzo szybko.

Niemcy zaś grożą, że ponieważ nie zostały dopuszczone do udziału w tych porozumieniach, przeto staje pod znakiem zapytania dalsza ważność układów locarneńskich. Ale czy groźba ta nie jest czysto papierowa?

Od Locarna przecież minęło już dziesięć lat i wiele od tego czasu zmieniło się w Europie. Jeśli mimo otrzymanych w tym układzie gwarancyj Francja tak usilnie zabiega teraz na wszystkie strony o wzmocnienie swego bezpieczeństwa, to przyczyn trzeba szukać nie w czem innem, jak w zbrojeniach niemieckich. Zasadę zaś umów kolektywnych, w myśl której powstało Locarno, sama właśnie dyplomacja niemiecka, propagująca przedewszystkiem układy dwustronne, najskuteczniej podważyła.

Okres, w którym wystarczały same tylko traktaty dyplomatów, należy już do przeszłości. Dziś coraz realniejszą rolę zaczynają odgrywać konkretne konwencje wojskowe.

## Sąd ogłosił wyrok w procesie bojowców z O. U. N.

# 3 podsądnych skazano na karę śmierci

## Bandera i Łebed usunięci z sali

Po 33-ch dniach procesu, wczoraj został ogłoszony wyrok w sprawie o morderstwo ś. p. min. Pierackiego.

Ogłoszenie wyroku wyznaczone zostało jeszcze w piątek ub. tygodnia na godz. 12. Na kilka minut przed 12-tą wpuszczono publiczność. Sala zapełniła się. Również w komplecie stawili się przedstawiciele prasy warszawskiej, prowincjonalnej i zagranicznej.. Oczywiście jedynym tematem rozmów jest kwestja wyroku. O ile nie ulegała wątpliwości w tych dyskusjach kwestja winy poszczególnych oskarżonych, o tyle co do wysokości wymierzonej oskarżonym kary były zdania podzielone. Naogół jednak liczono się w większości z dwoma wyrokami śmierci przeciwko oskarżonym Banderze i Łebedowi.

Na 10 minut przed godz. 12-tą wprowadzono oskarżonych. Już po kilku minutach można było poznać, że spokój, z jakim zachowywali się dotychczas oskarżeni, ustąpił miejsca silnemu zdenerwowaniu. Zdenerwowanie to znać nietylko na zachowaniu się oskarżonych, ale również na wyglądzie. Główny oskarżony, prowydnik krajowy O. U. N., Bandera, również „nie może sobie znaleźć miejsca" na ławie oskarżonych. Prowadzi żywą rozmowę z osk. Pidhajnym i Kłymyszynem. Łebed i Hnadkiwska są silnie przygnębieni. Łebed blady jak nigdy dotychczas. To samo dotyczy Karpyńca, który od czasu do czasu nerwowym ruchem poprawia sobie włosy.

Stosunkowo najmniejsze zdenerwowanie zdradza osk. Kłymyszyn, który w dalszym ciągu ze stoickim spokojem uśmiecha się do kolegów. Uśmiech ten nie opuścił go również w chwili odczytywania wyroku skazującego go na dożywotne więzienie.

Na ogłoszenie wyroku przybyło szereg sądowników z prezesem Sądu Okręgowego p. Kamińskim na czele. Również wielu wyższych urzędników administracji przybyło, by wysłuchać wyroku. Goście zasiedli na specjalnie przygotowanych dla nich fotelach za stołem sędziowskim.

Punktualnie o godz. 12.10 rozlega się dzwonek i na salę wchodzi sąd normalny składający się z trzech sędziów.

Sąd uznał winę wszystkich oskarżonych.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Okręgowy w Warszawie, po rozpatrzeniu w dniach od 18 listopada do 11 stycznia procesu o spisek na życie i zabójstwo ministra Pierackiego skazał:

Stefana Banderę — kara śmierci.

Mikołaja Łebeda — kara śmierci.

Jarosława Karpyńca — kara śmierci.

Darję Hnatkiwską — 15 lat więzienia.

Mikołaja Kłymyszyna — więzienie dożywotnie.

Bohdana Pidhajnego — więzienie dożywotnie.

Iwana Malucę — 12 lat więzienia.

Jakóba Czornija — 7 lat więzienia.

Eugenjusza Kaczmarskiego — 12 lat więzienia.

Romana Myhala — 12 lat więzienia.

Katarzynę Zarycką — 8 lat więzienia.

Jarosława Raka — 7 lat więzienia.

Po odczytaniu sentencji wyroku oskarżeni Bandera, Łebed, Kłymyszyn, Pidhajny i Karpyneć podnieśli ręce do góry, na wzór faszystowskiego pozdrowienia i wznieśli jakiś okrzyk ukraiński, którego pozostali oskarżeni nie podchwycili.

Przewodniczący: — Proszę wyprowadzić oskarzonych Banderę i Łebeda, zarządzam przerwę 5 minut.

W czasie przerwy oskarżony Bandera został wobec oporu wyniesiony przez policję, natomiast oskarżony Łebed spokojnie sam wyszedł.

Po wznowieniu posiedzenia sądowego, przewodniczący odczytał uzasadnienie wyroku.

W czasie odczytywania uzasadnienia wyroku skazującego znać było głębokie przejęcie się nim oskarżonych. Po wyprowadzeniu Bandery i Łebeda—dwóch przywódców reszty oskarżonych, oskarżeni, „nie kontrolowani" przez nikogo, uważnie przysłuchiwali się każdemu słowu motywów. Rodziny oskarżonych, znajdujące się na sali były głęboko przejęte. Ojciec Łebeda w pewnej chwili płakał.

Przed samem zamknięciem posiedzenia sądowego, adw. Horbowy prosił sąd o zarządzenie krótkiej przerwy dla umożliwienia porozumienia się obronie bez asysty policji nad środkami odwoławczemi od wyroku. P. sędzia Posemkiewicz jednak, ponieważ podobny wniosek nie znajduje uzasadnienia w procedurze, prośbę adw. Horbowego pozostawił bez uwzględnienia.

W ten sposób zakończył się jeden z najdłuższych, po brzeskim procesie, proces polityczny.

## Zmiana szefa kancelarji cywilnej P. Prezydenta R. P.

Utrzymuje się pogłoska, że szef kancelarji cywilnej p. Prezydenta R. P., dr. Świeżawski ustępuje ze swego stanowiska. Jako następca p. Świeżawskiego wymieniany jest p. Adam Piasecki, obecny dyrektor biura Senatu.

## B. konsul Klotz starostą w Grudziądzu

Ze służby w M. S. Z. został zwolniony i przydzielony ponownie do służby w Min. Spraw Wewnętrznych b. starosta i b. konsul generalny w Morawskiej Ostrawie, p. Klotz.

P. Klotz mianowany został starostą w Grudziądzu. W swoim czasie zajmował on już stanowisko starosty we Lwowie w czasie głośnych demonstracyj studenckich.

## 86.000 pracowników w samorządach Polski

W związku z pracami nad nowemi przepisami uposażeniowemi dla pracowników samorządu, przeprowadzone zostały obliczenia, określające stan personelu w gminach miejskich i związkach samorządowych. Z obliczeń tych okazuje się, że budżety samorządów na r. b. przewidywały uposażenia dla 86.068 pracowników.

## Spadek cen ziemiopłodów i bydła

W okresie poświątecznym zaznaczył się spadek cen artykułów rolniczych na rynku krajowym.

Spośród zbóż uległy zniżce ceny żyta. natomiast ceny pszenicy i jęczmienia zostały utrzymane. Zniżka cen żyta nie jest wielka i wynosi przeciętnie kilkadziesiąt groszy na 100 kg.

Również ceny na bydło zniżkują nieznacznie w okresie poświątecznym. Natomiast ceny trzody chlewnej wykazują poważniejszą tendencję zniżkową. Za sztuki od 150 kg. wzwyż płaci giełda mięsna w Warszawie od 85—96 zł. za 100 kg. Na prowincji ceny są znacznie niższe.

W kołach rolniczych oczekują. iż eksport nierogacizny do Niemiec zapobiegnie dalszej zniżce cen trzody chlewnej.

## Obecne ciepła wróżą chłodne lato albo — nadejście wielkich mrozów

Niezwykłe ciepła w styczniu nie miały dotychczas w Polsce precedensu. Średnia temperatura tego miesiąca, obliczona na podstawie obserwacyj, robionych na przestrzeni kilkudziesięciu lat wynosi w Warszawie około 1,75 stopnia mrozu. Najwyższa przeciętna była dotychczas w 1925 r. i wynosiła + 1,3, przeciętna zaś z pierwszej dekady stycznia b. r. wynosi w przybliżeniu + 5,9 stopni.

W r. b. najniższą temperaturę zanotowano w nocy z 5 na 6 b. m.; wynosiła ona — 2 stopnie.

Również w innych miejscowościach średnie temperatury za czas 1 — 10 b. m. są niesłychanie wysokie.

Według opinji Oddziału Klimatologicznego P. I. M. przeciętna ilość ciepła w roku jest stała, jeśli więc teraz mamy temperaturę znacznie wyższą, niż normalna, to później musi nastąpić wyrównanie. Na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych Instytut przepowiada albo bardzo silne mrozy jeszcze tej zimy, albo chłodne lato.

## Już w całej Polsce kwitną drzewa owocowe

Oddział Klimatologiczny P. I. M. otrzymał w ostatnich dniach meldunki z całej Polski, z wyjątkiem Wileńszczyzny i Polesia, donoszące o masowem przedwczesnem kwitnięciu drzew owocowych. W woj. lubelskiem kwitną również przebiśniegi, a w okolicach Łomży zakwitły pierwsze fjołki i dzikie bratki.

STOKROTKI W WARSZAWIE

Wskutek długotrwałego okresu ciepła na terenach warszawskiej Stacji Pomp Rzecznych przy ul. Czerniakowskiej, zakwitły pierwsze stokrotki.

## Przejaśnienia

### Temperatura w pobliżu 0

Wczoraj na całym obszarze Polski panowała pogoda o zachmurzeniu zmiennem przy umiarkowanych i porywistych wiatrach zachodnich. O godz. 14 termometr wskazywał: 5 stopni ciepła w Cieszynie, 3 w Gdyni i Zaleszczykach, 2 w Warszawie, Kaliszu, Grudziądzu, Katowicach, Krakowie, Przemyślu, Łucku i Brześciu, 1 w Poznaniu, Bydgoszczy, Łodzi, Lublinie, Pińsku i Białymstoku, 0 w Kielcach, Tarnopolu i Suwałkach, 1 stopień mrozu we Lwowie i Wilnie a 2 w Pohulance.

Dziś pogoda chmurna i mglista z przejaśnieniami w ciągu dnia. Na południu i na wschodzie miejscami jeszcze drobny opad. Dniem temperatura w pobliżu 0. W górach lekki mróz. Umiarkowane wiatry zachodnie i północno zachodnie.

## O należenie do tajnego O. N. R.

### Proces 10 studentów warszawskich

W wydziale VIII karnym Warszawskiego Sądu Okręgowego wyznaczony został wielki proces polityczny o przynależność do rozwiązanego przez władze administracyjne Obozu Narodowo Radykalnego. Sprawa ta wynikła wskutek ujawnienia działalności O. N. R. wśród młodzieży akademickiej.

Po przeprowadzeniu rewizji na terenie Uniwersytetu za zezwoleniem rektoratu, do którego zwrócono się o uchylenie eksterytorjalności w myśl ustawy o szkołach akademickich. natrafiono na szereg kompromitujących dowodów. Aresztowanych zostało 10 akademików z apl. Janem Sendkiem na czele.

Proces wyznaczono na dzień 28 b. m. Wśród świadków znajdują się urzędnicy Uniwersytetu.

Oskarżenie popierać będzie prokurator dla spraw politycznych, Kożuchowski.

## Martwy tydzień w aresztach gminnych

Według sprawozdań nadesłanych władzom administracyjnym, wykonanie ustawy amnestyjnej. która zmniejszyła liczbę więźniów w zakładach karnych, całkowicie opróżniło t. zw. areszty gminne. W woj. warszawskiem areszty te stoją od tygodnia pustkami.

## Studenci paryscy grożą strajkiem na wszystkich uczelniach

PARYŻ, 13. 1. (PAT.). Wskutek zamknięcia fakultetu prawnego wobec incydentów jakie się wydarzyły podczas wykładów prof. Jeze, doradcy prawnego rządu abisyńskiego, panuje wśród studentów wielkie poruszenie.

W szczególności organizacje studentów prawicowych protestują przeciwko zamknięciu fakultetu zapowiadając, że w razie zastosowania sankcyj do studentów, którzy wzięli udział w manifestacjach, sytuacja może ulec znacznemu zaostrzeniu i nawet należałoby się liczyć, jak twierdzi „l'Ami du peuple" z ewentualnością strajku studentów wszystkich wyższych uczelni francuskich.

## Ulgi w samolotach dla młodzieży szkolnej

Nowe legitymacje dla młodzieży szkolnej, które obowiązują wszystkie zakłady szkolne z dniem jutrzejszym, 15 stycznia r. b., rozszerzone będą poza kolejami także i na inne środki komunikacyjne. Na podstawie tych legitymacyj udzielane będą młodzieży szkolnej zniżki na przejazd samolotami w tej samej wysokości, jak urzędnikom państwowym i nauczycielom

# Dalsze niepowodzenia Abisyńczyków

## na wszystkich frontach

RZYM, 12. 1. (ATE). Z Asmary donoszą, że pozycje wojsk abisyńskich pod Amba Aradan, 20 km. na południe od Makalle, zostały zburzone przez trwający 6 godzin huraganowy ogień artylerji. Wojska abisyńskie w sile 2000 żołnierzy i 24 karabiny maszynowe oraz dwie baterje armat przeciwlotniczych zmuszone zostały do odwrotu. Z artylerją współdziałali lotnicy włoscy, którzy kilkakrotnie obrzucili pozycje abisyńskie pod Amba Aradan bombami.

Wycofanie się wojsk abisyńskich spod Amba Aradan stanowi znaczny sukces dla wojsk włoskich, gdyż pozycja ta górowała nad doliną Scelicot, utrudniając operacje wojsk włoskich w tej części frontu.

### Ogólna sytuacja na frontach

Na podstawie wiadomości z rozmaitych źródeł, P. A. T. ogłasza następujący komunikat o sytuacji na frontach w Abisynji w dn. 12 stycznia r. b.

Jak donoszą źródła włoskie w dniach od 1—7 stycznia operacje na froncie południowym przedstawiały się jak następuje: ze strony włoskiej porwadzona była ożywiona działalność samolotów wywiadowczych i bombardujących. W dn. 3 stycznia walczący po stronie włoskiej sułtan wtargnął z oddziałem, złożonym z tysiąca ludzi z licznemi karabinami maszynowemi, wgłąb terytorjum nieprzyjacielskiego i dotarł do Gabcze w okolicy rzeki Uebi Stebeli.

Po przejściu ok. 200 klm. wojska sułtana natknęły się na oddziały nieprzyjacielskie. Po ciężkiej walce oddziały abisyńskie cofnęły się, pozostawiając na placu boju 450 zabitych i wielu rannych.

Na odcinku Dolo dokonano głębokiego wywiadu w strefie Areri o 70 klm. od Dolo, po prawej stronie kanału Doria, celem zbadania stanu liczebnego armji rasa Desta. W czasie tej wyprawy po stronie włoskiej było 5 zabitych i kilkunastu rannych.

Korespondent Reutera donosi z Asmary, że większość krajowców z Erytrei, zdolnych do noszenia broni, lub nadających się do prowadzonych przez władze wojskowe robót, została zmobilizowana przez Włochy. Na rzece Mareb, oddzielającej Erytreę od Tigre, budowany jest obecnie nowoczesny most żelazo-betonowy.

Źródła niemieckie utrzymują dalej, że w okolicach Makalle toczą się w dalszym ciągu krwawe walki. Szczególnie zaciekły charakter, według tych doniesień, mają mieć walki, prowadzone o 20 klm. na zachód od Makalle. Uderzenie abisyńskie skierowane jest ku Abaro — miejscowości, leżącej mniej więcej o 25 klm. na północ od Makalle.

Jak donoszą te same źródła, w następstwie 14-dniowych ulewnych deszczów wszystkie dawne i nowozbudowane drogi nie nadają się zupełnie do użytku. Stan ten wykorzystywany jest przez Abisyńczyków.

### W obawie przed bombami

ADDIS - ABEBA 12.1. (PAT. Negus polecił wydać do ludności stolicy odezwę, wzywającą do chronienia się przed atakami lotniczemi, które spodziewane są między 20 a 22 b. m. w okresie świąt Trzech Króli.

Z okazji świąt spodziewany jest liczny zjazd wojowników abisyńskich w stolicy.

LONDYN 12.-. (PAT.). Agencja Reutera donosi z Desie: rząd abisyński zaprzecza ponownie w sposób kategoryczny twierdzeniom włoskim, iż emblematy Czerwonego Krzyża były używane dla zamaskowania składu amunicji w Harrarze.

Twierdzenie, że wojska abisyńskie chronią się pod namiotami Czerwonego Krzyża, lub gromadzą się w pobliżu lazaretów, rząd abisyński określa jako absurdalne.

### Podziękowanie Włoch dla Niemiec

RZYM, 12. 1. (PAT). Wiadomość, iż Niemcy nie wysłały do Abisynji żadnego szpitala Czerwonego Krzyża powitana została z dużem zadowoleniem przez opinję włoską. „Messagero" pisze, że pogłoski o wysłaniu sekcji niemieckiego Czerwonego Krzyża do Abisynji wymyślone były przez te czynniki, które pragnęły poróżnić Włochy z Rzeszą niemiecką i sprawić wrażenie, że Niemcy solidaryzują się z blokiem państw sankcyjnych.

# Cztery najbardziej nowoczesne samoloty

## na usługach polskiego lotnictwa komunikacyjnego

Polska komunikacyjna flota powietrzna wzbogaca się o cztery nowoczesne płatowce. Po zakupieniu dwóch amerykańskich Douglasów, o których wprowadzeniu na polskie linje powietrzne pisaliśmy już kilkakrotnie, podając szczegóły konstrukcji oraz cechy charakterystyczne tych płatowców komunikacyjnych obecnie zakupiono również w Ameryce, przodującej całemu światu w dziedzinie przemysłu lotniczego, cztery aparaty typu Lockheed Electra.

O ile Douglasy możnaby było przyrównać do komfortowych autobusów, to Lockheedy przypominają raczej luksusowe samochody osobowe. Są mniejsze i to zarówno niższe, jak i krótsze o kilka metrów. Rozpiętość skrzydeł u Lockheedów wynosi 16. 80 m., podczas gdy u Douglasów 25. 9 m. Waga jest o połowę mniejsza. Lockheedy mają w kabinie pasażerskiej 10 miejsc, a więc znów o cztery mniej, niż Douglasy. Szybkość obu typów jest jednak taka sama, to znaczy ponad 300 km.-godz. Lockheedy utrzymują stałą komunikację powietrzną od Kuby aż do Alaski. Wypróbowane zostały wszechstronnie, wykazując maksimum bezpieczeństwa.

Lockheedy podobnie, jak i Douglasy, są dolnopłatowcami, wyposażonemi w dwa silniki, umieszczone po obu stronach kadłubu. I tu znów podobnie, jak w Douglasach, kabina pasażerska jest całkiem izolowana zarówno pod względem akustycznym, jak i zabezpieczona przed dopływem gazów spalinowych. Specjalnie urządzenia wentylacyjne doprowadzają czyste powietrze sprzed śmig.

Douglasy utrzymywały, jak wiadomo, komunikację pomiędzy Warszawą i Krakowem, a obecnie również między Warszawą i Berlinem. W nadchodzącym okresie wiosennym i letnim, wedle nowego rozkładu lotów, Douglasy kursować będą prawdopodobine na linji Warszawa — Berlin. Lockheedy natomiast obsługiwać będą linję „trzech mórz", Bałtyk — morze Czerwone — morze Egejskie. Pozwoli to na przebywanie olbrzymiej trasy Warszawa — Ateny w jednym dniu. Jeden z Lockheedów znajduje się już w Gdyni, gdzie po wyładowaniu ze statku „Piłsudski" jest obecnie montowany i zapewne w najbliższym czasie wyląduje w Warszawie. Trzy dalsze Lockheedy są w drodze.

Nabycie nowoczesnych płatowców nie pozostanie bez wpływu na rozwój naszej produkcji płatowcowo - silnikowej. Nasi konstruktorzy odnoszą niewątpliwie duże korzyści, mając możność dokładnie zapoznać się z konstrukcją motorów i płatowców najbardziej nowoczesnych typów amerykańskiej produkcji, korzystającej z zupełnie nieograniczonych środków materjalnych i olbrzymiego doświadczenia.

Po odbiór Lockheedów delegowano do Ameryki inż. Michałowskiego i najstarszego pilota komunikacji p. St. Burzyńskiego.

# Przypuszczalnie w marcu wybory

## Ważny tydzień dla polityki Francji

PARYŻ, 12. 1. (PAT). Nadchodzący tydzień polityczny będzie miał duże znaczenie dla wewnętrznej, a co za tem idzie i dla zagranicznej polityki Francji. We wtorek rozpoczyna się bowiem sesja Izby, której przebieg zależeć będzie w znacznej mierze od ustosunkowania się partji radykalnej do rządu. Możliwem jest bowiem, że w następstwie posiedzenia komitetu wykonawczego partji radykalnej, które wyznaczone zostało na 19 b. m., zostanie wywołana w Izbie debata nad ogólną polityką rządu, w czasie której przeciwnicy obecnego gabinetu mogą ponownie rozpocząć przeciw rządowi akcję, celem jego obalenia.

Interpelacja dep. Rucart'a w sprawie nieogłaszania przez rząd ustawy o ligach i organizacjach bojowych, nie dojdzie do skutku, gdyż w międzyczasie został już ogłoszony tekst tej ustawy, niemniej jednak dep. Rucart zamierza interpelować rząd, domagając się, aby już od czwartku zastosowane zostały postanowienia tej ustawy wobec stowarzyszeń o charakterze militarnym. W konsekwencji dep. Rucart żądać będzie rozwiązania lig patrjotycznych. Decyzja w tej sprawie należeć będzie odtąd w myśl ogłoszonej ustawy do rady ministrów.

Wydaje się jednak wątpliwem, aby sprawa ta mogła być poruszona już na najbliższem posiedzeniu rady ministrów we wtorek przed południem, w czasie którego będzie jednak omawiany ogólny stosunek rządu do rozpoczynających się prac parlamentu, jak również i termin przyszłych wyborów.

W kwestji tej jak podaje „Le Petit Journal", rozważany jest przez ministerstwo spraw wewnętrznych projekt, zmierzający do wyznaczenia wyborów na 22 i 29 marca. Jest możliwem, iż premjer Laval w odpowiedzi na interpelację przedstawicieli grupy radykalnej będzie domagał się odroczenia daty dyskusji nad ogólną polityką rządu i równocześnie złoży w Izbie projekt ustawy, zmierzającej do przyspieszenia wyborów.

# Gwałtowne burze nad Śląskiem

## Straszliwa wichura w Poznaniu

KATOWICE, 13.1. W ciągu soboty nastąpiło na Śląsku znaczne podniesienie się temperatury, to też w ciągu nieomal całego dnia następowały liczne opady. W sobotę już we wczesnych godzinach popołudniowych w niektórych powiatach Województwa Śląskiego, jak w pszczyńskim, katowickim, a częściowo i rybnickim nastąpiło silne zachmurzenie, z gwałtownym deszczem, oraz burzą.

W szczególności w pszczyńskiem, w okolicach Mikołowa burza była gwałtowna i następowały silne wyładowania elektryczności. W jednym wypadku nastąpiło uderzenie gromu w przewody elektryczne, jednak obeszło się bez szkody. W pozostałych miejscowościach Śląska, nad któremi przeszła burza, nie wyrządziła również znaczniejszych szkód.

Z chwilą nastania nocy burza w kilku miejscowościach powtórzyła się i nabrała miejscami niebywale na sile. Największe nasilenie wiatru zauważono w Świętochłowicach i okolicy. W samych Świętochłowicach burza zerwala wielkich rozmiarów dach z Fabryki Wyrobów Cementowych, będącej własnością Franciszka Blachy, zam. w Wielkiej Dąbrówce, w pow. świętochłowickim. Zerwany dach uniósł się na dość znaczną wysokość, poczem upadł na stojący w bezpośredniej bliskości barak kopalni węgla „Niemcy" w Świętochłowicach. Wskutek uderzenia wypadły szyby okien baraku, a ponadto zniszczony został dach baraku. Powstałej przez to szkody narazie nie obliczono. Na szczęście nie było wypadków w ludziach.

W Katowicach burza wyrządziła już mniejsze szkody, bo zniszczyła tylko kilka płotów m. in. ul. Sobieskiego. W miejscowościach, położonych na terenie innych powiatów wiatr wyrządził jedynie drobne szkody.

Już w niedzielę na Górnym Śląsku nastąpiła znaczna obniżka temperatury. W godzinach popołudniowych w Katowicach i w innych miejscowościach Śląska spadł śnieg, który pokrył pola. Stało się to ku uciesze stęsknionych narciarzy śląskich.

POZNAŃ, 13.1. Zdaje się, że ten sam huragan, który w piątek poczynił spustoszenia w Niemczech, dał się odczuć wczoraj wieczorem w Wielkopolsce. W Poznaniu popołudniu zanotowano gwałtowny spadek temperatury (w sobotę w południe notowano w Poznaniu plus 9,5 st.). Około godz. 19 rozszalała nad Poznaniem gwałtowna wichura, połączona z ulewnym deszczem. Wicher, który wyrządził liczne szkody, osiągał chwilami szybkość 26 m. na sekundę.

W ciągu wczorajszego popołudnia, a także wieczorem, szalał porywisty wicher, wyrządzając miejscami szkody na kamienicach przez zerwanie dachówek i t. p. Na Jeżycach uszkodziła wichura urządzenia alarmowe miejskiej straży pożarnej. Aparaty sygnalizacyjne zostały natychmiast naprawione, tak, że przerwa w ich funkcjonowaniu była niedługa.

# Zagłębie Dąbrowskie „Zalane" pomarańczami

SOSNOWIEC, 13.1. Pomarańcze, do niedawna jeszcze drogie i mało dostępne dla ludzi biedniejszych, a nawet średniozamożnych znajduje się obecnie prawieże w każdym domu. Przyczyniła się do tego zmiana polityki władz oraz znaczna zniżka cen tego owocu, który był luksusem.

Jeżeli rozchodzi się o Zagłębie Dąbrowskie, to rynek miejscowy nasycony został pomarańczami do tego stopnia, że z braku nabywców, cena pomarańcz spadła do poziomu dotąd nienotowanego i równa się cenie dobrych jabłek krajowych. O ilości pomarańcz świadczy jeszcze fakt, że w Zagłębiu pojawiła się masa handlarzy domokrążców, którzy chodzą po mieszkaniach, ofiarując pomarańcze. Domokrążcy sprzedają pomarańcze po 1 zł. za kilogram.

Są to hiszpańskie pomarańcze trochę jeszcze kwaśne, lecz możliwe w smaku a przedewszystkiem jako owoc b. zdrowe. Po tej cenie pomarańcze są już więcej dostępne dla mieszkańców.

# Emeryci państwowi

## narzekają na nędzę

Do centralnych organizacyj emerytów państwowych nadchodzą w dalszym ciągu ze wszystkich stron kraju liczne memorjały, rezolucje, ulotki itp., wyrażające rozpacz spowodu wyjątkowego traktowania emerytów państwowych, których obciążono największemi ciężarami dla pokrycia deficytu budżetowego, z naruszeniem ich dobrze nabytych praw i elementarnych zasad sprawiedliwości.

Potrójny sposób obciążenia emerytur: podatkiem od wynagrodzeń, podwyżką podatku dochodowego i obcięciem części lat służby zaborczej, jest niewątpliwie zbyt wielką krzywdą. Tak np. pensje wód, utrzymujących się z 70 zł. miesięcznej emerytury, zostały zmniejszone do 50 zł.

Po zebraniu dalszych materjałów Związek Polskich Zrzeszeń Emerytalnych zamierza wszcząć energiczną akcję za znowelizowaniem dekretów.

Należy podkreślić, że dla Skarbu Państwa pożytek z redukcji uposażeń emerytur jest znikomo mały, gdy tymczasem nędza wśród emerytów przybiera katastrofalne rozmiary, albowiem przeważająca większość emerytów pobierała uposażenie i tak poniżej minimum egzystencji.

# Po odrzuceniu prośby o ułaskawienie

## Hauptmanowi pozostały jeszcze dwie drogi

NOWY JORK, 12. 1. (PAT).— Posiedzenie trybunału kasacyjnego w sprawie ułaskawienia Hauptmanna trwało 8 godzin. Decyzja trybunału, odrzucająca prośbę Hauptmanna o ułaskawienie, została ogłoszona bez uzasadnienia i bez podania wyniku głosowania. Trybunał kasacyjny składa się z 8 sędziów.

Po odrzuceniu prośby o ułaskawienie przez trybunał kasacyjny, Hauptmannowi pozostają jeszcze dwie drogi zwrócenia się do gubernatora stanu Hoffmanna z prośbą o odroczenie egzekucji na 90 dni, lub też wszczęcie nowej rozprawy naskutek dostarczenia przez obronę nowych dowodów rzeczowych.

TRENTON, 12.1. (PAT). Zawiadomienie o odrzuceniu przez trybunał kasacyjny prośby o ułaskawienie Hauptmann przyjął z zupełnym spokojem, oświadczając, że zawsze mówił tylko prawdę i że obecnie nie ma nic do powiedzenia.

# Monarchiści hiszpańscy

## podnoszą głowę

MADRYT, 12. 1. (PAT). Monarchiści stołeczni zorganizowali wiec w gmachu kinematografu. Przemówień mogły słuchać szersze masy publiczności, dzięki zainstalowanym megafonem. Przemawiali m. in. Calvosotlo, b. minister z okresu dyktatury i Goicoechea, przywódca partji odnowienia Hiszpanji.

Goicoechea oświadczył, że front kontrrewolucyjny walczyć będzie nietylko na platformie wyborczej, lecz wszędzie, gdzię tylko zostanie sprowokowany.

# Przeszło miljard rubli

## sprzeniewierzyli w ciągu dwu lat

RYGA, 12. 1. (ATE). Z Moskwy donoszą, o wykryciu wielkich nadużyć w truście futrzanym w Swierdłowsku. Dwóch urzędników trustu sprzeniewierzyło w ciągu dwóch lat 1.255.000 rubli.

Prowadzili oni wystawny tryb życia, urządzając przyjęcia oraz częste podróże do nadmorskich miejscowości kuracyjnych.

Sąd skazał obu urzędników na karę śmierci przez rozstrzelanie.

# Krwawy wiec komunistyczny

## na przedmieściach Dublina

DUBLIN 12.1. (PAT.). Na jednym z przedmieść Dublina, w czasie zgromadzenia komunistycznego, na którem miał przemawiać sekretarz brytyjskiej partji komunistycznej Tolit, doszło do krwawej bójki, wywołanej demonstracją młodzieży, należącej do ugrupowań katolickich.

Wielu rannych, z pośród czego kilku ciężko, umieszczono w szpitalu.

# Państwo dostaje ziemię

## za podatki

Na mocy decyzji wojewody tarnopolskiego przejętych zostało na własność państwa za zaległe podatki 155 morgów z majątku Burakówka (pow Zaleszczyki). Majątek Burakówka stanowi własność Marji z Romaszkanów Bonda.

W najbliższym czasie nastąpi przepisanie prawne własności tych gruntów na rzecz skarbu państwa. Przejęte grunta będą rozparcelowane w myśl ustawy o reformie rolnej.

# Warszawska giełda pieniężna

## w dniu 13 stycznia

Dewizy: Belgja 89.30; Holandja 360.40; Londyn 26.19; Nowy Jork (kabel) 5.27; Oslo 131.50; Paryż 35.01; Praga 21.96; Szwajcarja 172.50; Sztokholm 135.05.

Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.26½—5.26¾; rubel złoty 4.78; dolar złoty 9.03; rubel srebrny 1.50; 100 kopiejek w bilonie rosyjskim 0.66; gram czystego złota 5.9244.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. budowlana 41.50; 7 proc. poż. stabilizacyjna 65.75—66 i nieuem ósmych — 65.50 (odcinki po 500 dol.) 66.25 —66.75—66 i trzy ósme (odcinki po 100 dol. 71.50 (w proc.); 4 proc. państw. poż. premjowa dolarowa 53.00; 5 proc. konwersyjna 64.75—64.50; 6 proc. poż. dolarowa 80.50—80.00—80.25 (w proc.); 8 proc. L. Z. i oblig. Banku gosp. kraj. po 94.00 (w precentach); 7 proc. L. Z. i oblig. Banku gosp. kraj. po 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 90.50 (w proc.); 4,5 proc. L. Z. ziemskie 47.00—47.25—47.13; 5 proc. L. Z. m. Warszawy 59.25; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 54.75—55.00—54.75; 5 proc. L. Z. Lublina (1933 r.) 40.50; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 49.38—49.25; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 em. 62.50—62.00, 8 i 9 em. 59.00.

Akcje: Bank Polski 98.75; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 33.00; Lilpop 7.80; Starachowice 33.00—33.15—33.00; Haberbusch 36.50—32.00.

Dla pożyczek państwowych tendencja niejednolita, dla listów zastawnych przeważnie mocniejsza, akcje mocniejsze przemysłowe. Pożyczki dol. w obrotach prywatnych: 8 proc. poż. z r. 1925 (Dillonowska) 94 i pięć ósmych — 94.50 (w proc.); 7 proc. poż. Śląska 72⅛ (w proc.); 7 proc. poż. m. Warsz. (Magistrat) 70.50 (w proc.); 3 proc. renta ziemska odcinki po 5.000 — 63.00, odcinki po 1.000 — 63.50, odcinki po 500 zł. — 64.50.

### GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kig.: pszenica jednolita 20 — 20.50, zbierana 19.50 — 20, żyto I-szy st. 12.25 — 12.50, II-gi st. 12 — 12.25, owies I-szy stand. 13.75—14, owies I-A st. 14—14.25, owies II-gi stand. 13.25 — 13.50, jęczmień browarny 15.25—16, gat. II 14 — 14.50, gat. III-ci 13.75 — 14, gatunek IV-ty 13.50 — 13.75, groch polny 20 — 21, Victoria 31 — 33, wyka 19.50—20.50, peluszka 21.50—22.50, seradela podwójnie czyszczona 21.50 — 22.50, łubin niebieski 8.25—8.50, żółty 9.75 — 10.25, rzepak zimowy 42.50 — 43.50, rzepik zimowy 41.50—42.50, rzepik letni 42—43, rzepak letni 41.50 — 42.50, siemię lniane 32.50 — 33.50, koniczyna czerwona surowa bez grubej kanianki 90 — 100, czerwona bez kanianki o czystości 97 proc. 120—130, biała surowa 60—70, biała bez kanianki o czystości 97 proc. 80—90, mak niebieski 67—69, mąka pszenna gat. I-A 30—32, gat. I-B 28—30, gat. I-C 26—28, gat. I-D 24 — 26, gat. I-E 23 — 24, gat. II-B 22 — 24, gat. II-D 21—22, gat. II-F 20 — 21, gat. II-G 19 — 20, mąka żytnia „wyciągowa" 21 — 21.50, gat. I-szy do 45 proc. 21 — 21.50, gat. I-szy do 55 proc. 20.50 — 20,75, razowa 16—16,25, otręby pszenne grube 15.75—16.25, średnie 9.50 —10, miałkie 9.50—10, żytnie 8.75—9.25, kuchy lniane 15.50—16, rzepakowe 13.50—14, śruta sojowa 22.50 —23.00.

## Sensacyjne obciążenia Monopolu Solnego

# Na 5.000 urzędników — 14.000 emerytów

### Posłowie sejmowi o emerytach i inwalidach

Sejmowa komisja budżetowa omawiała wczoraj przez całe przedpołudnie budżety emerytur i rent inwalidzkich.

Sprawozdawca tych budżetów pos. Wagner przypomniał, że zmiana zaopatrzeń emerytalnych dawno była omawiana na terenie Sejmu. Zamierzał ją wprowadzić jeszcze min. Matuszewski. Obecnie zagadnienie to zostało rozstrzygnięte dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej ub. roku, ale rząd będzie musiał wrócić do tej sprawy, gdy nadejdzie odpowiednia pora.

#### ZMNIEJSZANIE EMERYTUR

Po referencie zabrał głos wiceminister Skarbu p. Lechnicki: Wydatki na emerytury renty inwalidzkie i inne zaopatrzenia, wynoszą w preliminarzu na rok 1936/37 sumę 260.900.000 zł., zaopatrzenie pobiera 271.781 osób (bez emerytur kolejowych, pocztowych, lasów i monopoli). Uchwała Rady Ministrów z maja 1934 uzależniająca od zgody Ministra Skarbu przenoszenie funkcjonarjuszów państwowych w stan spoczynku, spowodowała zmniejszenie się do minimum nowych emerytów, zwalnianych ze służby państwowej. Zmniejszenie zaopatrzeń płaconych ze Skarbu, tytułem emerytur i rent, było konieczne i uzasadnione nietylko zmniejszeniem się dochodów Skarbu, lecz również ogólną sytuacją ekonomiczną.

Nie twierdzę bynajmniej, aby sytuacja emerytów czy inwalidów była pomyślna. Jednakże pamiętać należy, że choćby drobne renty miesięczne obciążają Skarb bardzo poważnym wydatkiem, który budżet państwowy tylko z wysiłkiem może udźwignąć. Sytuacja skarbowa i gospodarcza państwa wymaga ofiar ze strony wszystkich obywateli, a tem samem również od emerytów i inwalidów.

#### EMERYCI PAŃSTW ZABORCZYCH

Słyszy się nieraz zdanie, że Polska ma zobowiązania w stosunku do emerytów b. państw zaborczych, czy to z tytułu umów międzynarodowych, czy z tytułu rzekomo otrzymanych kapitałów, majątków lub funduszów emerytalnych, z tytułu służby państwowej tych osób, które stały się następnie obywatelami państwa polskiego. Stwierdzić należy, że państwo polskie nie otrzymało od rządów państw zaborczych żadnych funduszów na emerytury oraz że zawarte traktaty nie zawierają żadnych postanowień, któreby nakładały na Polskę obowiązek przejęcia emerytur, przysługujących obywatelom polskim z tytułu ich służby cywilnej lub wojskowej w b. państwach zaborczych.

Nadzwyczajnym wysiłkiem osiągnięte zrównoważenie budżetu, nie pozwala na żadne zwiększenie wydatków, choćby na najbardziej słuszne cele, a tem samem na emerytury lub renty inwalidzkie. Rząd nie mógłby przyjąć żadnych wniosków, które spowodowałyby zwiększenie wydatków wogóle, a w szczególności części budżetu, dotyczącej rent i emerytur.

#### ROZGORYCZENIE EMERYTÓW

Po przemówieniu p. min. Lechnickiego, rozwinęła się kilkugodzinna dyskusja, w której zabierała głos niemal połowa członków komisji. Upominano się o krzywdę emerytów zaborczych, a w szczególności kolejowców, spod zaboru astrjackiego, dowodząc, że emeryci ci wpłacali znaczne sumy na fundusz pensyjny. Z sum tych pobudowano domy i nawet stacje kolejowe, które przejęło państwo polskie. Zarzucano, że emerytów dzieli się na lepszych i gorszych. Ci, którzy służyli w armjach zaborczych, są uznani za gorszych; że zapomina się o zasługach urzędników polskich w austrjackiej służbie administracyjnej.

Podkreślano, że wśród ogółu emerytów wytworzył się stan rozgoryczenia i depresji i apelowano do rządu, aby w ramach budżetu krzywdę wyrządzoną emerytom naprawił. Przypomniano, że do wielkiej wysokości sumy emerytów przyczyniła się znacznie liczba młodych emerytów, niesłusznie zwalnianych.

Pos. Zdzisław Stroński apelował do ministra, aby zwrócił uwagę na konieczność wykonania ustawy z 1932 roku, przyznającej zaopatrzenie inwalidom ukraińskim z czasu walk polsko-ukraińskich i zapewniał, że to, co się działo w latach 1918/19 nie stoi na przeszkodzie unormowania zgodnego współżycia Polaków z Rusinami na terenie Małopolski Wschodniej.

Wobec rozmiarów, jakie dyskusja przybrała, przewodniczący p. Byrka zmuszony był zamknąć listę mówców i apelował do posłów, aby się ograniczyli do rzeczowych uwag i wniosków.

Gdy pos. Hołyński zaczął swoje przemówienie od słów, że przy żadnym budżecie nie jest tak trudno mówić, jak przy tym, p. Byrka odezwał się:

— Ja widzę, że się wszyscy łatwo decydują.

#### SYTUACJA W MONOPOLACH

P. Hołyński zwraca uwagę, że równowaga budżetu jest ściśle związana ze sprawą waluty, a zachwianie waluty musiałoby się odbić także i na emeryturach. Oblicza, że globalne obciążenie z tytułu emerytur i rent, wynosi w całym preliminarzu prawie 400 miljonów zł. i podaje tak jaskrawe fakty, że np. w monopolu solnym skapitalizowane nabyte prawa emerytalne wynoszą dziś więcej, niż wartość całego monopolu solnego (jeden z posłów dodał, że w monopolu solnym jest 5.000 urzędników, a emerytów 14.000). Monopol tytoniowy, który istnieje zaledwie od 11-tu lat wykazuje taki stan, że prawa nabyte emerytalne, skapitalizowane, wynoszą przeszło połowę wartości całego monopolu tytoniowego wszystkich jego urządzeń i fabryk. Jeżeli w tym samym stopniu rzeczy pójdą dalej, to za 10 lat cały monopol tytoniowy ze wszystkiemi inwestycjami będzie obciążony w 100 procentach na rzecz nabytych praw emerytalnych.

#### FATALNA POLITYKA PERSONALNA

Przewodniczący, pos. Byrka, reasumując wyniki dyskusji, prosi przedstawicieli rządu, aby rzecz tę podali gdzie należy. Jednomyślna opinja komisji jest, że załatwienie sprawy emerytur nie odpowiada przekonaniom społeczeństwa i że mamy tu do czynienia z pewnemi zarządzeniami dość szorstkiemi, które ustalają pewne wyjątki. I jeżeli się mówi, że niema żadnych nabytych po zaborcach aktywów, i że zobowiązań żadnych nie przyjęto, to twierdzę, że najwyższem zobowiązaniem ze strony państwa jest ustawa i zobowiązania te są zawarte w naszej własnej ustawie z r. 1923, a nie w żadnej konwencji. Żądanie lojalności od obywatela wobec państwa, wymaga także lojalności państwa wobec obywatela.

Żadna sprawa nie jest u nas tak nieszczęśliwie postawiona, jak polityka personalna. Nigdzie niema tak gwałtownych skoków, jak u nas, gdzie ilość emerytów w ciągu jednego roku zwiększa się o kilka tysięcy. I później na tego biedaka - emeryta, wydalonego ze służby patrzy się z niechęcią i uważa się, że należy zredukować jego pobory. Pobory te obcina się po kawałku i właściwie nie widać końca tego zmniejszania. Jeżeli się wskazuje na ciężkie położenie państwa, to możnaby sięgnąć przynajmniej do równomiernego opodatkowania wszystkich, którzy pobierają pieniądze z funduszów publicznych. Jeżeli urzędnicy samorządowi zostali tak ostro dotknięci i podwyższonym podatkiem dochodowym i podatkiem specjalnym, a pracownicy państwowi mają tylko podatek specjalny, to niema żadnej racji, ażeby w tak ciężkiem położeniu państwa, nawet bardzo wysokie płace, które przez ustawę z r. 1933 nieraz o 100 procent i więcej zostały podwyższone, pozostały wolnemi od podatku dochodowego.

Nie musi się obciążać podatkiem małych uposażeń. Ale jeżeli pobory urzędnika przekraczają 1000 zł. miesięcznie, to powinny być tak opodatkowane, jak płace pracowników samorządowych.

Budżety przyjęto w myśl przedłożenia rządowego.

# Dokoła rządu i kryzysu

### Głosy prasy o sytuacji

W nawiązaniu do niedzielnego artykułu „Gazety Polskiej“ (który omówiliśmy w numerze wczorajszym), „Nasz Przegląd“ pisze:

„Jest to więc zachęta do koordynacji, do porzucenia walk personalnych w obliczu nowego niebezpieczeństwa. Prócz kryzysu gospodarczego, prócz żywiołu natury przyszedł nowy wróg w postaci prądu niewiary. Obóz rządowy gotów jest nawet połączyć się z rządem dla walki z tym wrogiem. Młodzi pułkownicy pójdą razem z zarzewiakami w walce o stan posiadania“.

„Kurjer Polski“, zajmując się ostatniemi dekretami, a w szczególności częściowem obniżeniem składek na ubezpieczenia społeczne, wyraża niezadowolenie, że dekret nie zajmuje się zasadniczą reformą ubezpieczeń i że stanowi tylko, wedle ogłoszenego komunikatu, „doraźne posunięcie“:

„Jets to zatem tylko pierwszy krok. Duży, czy mały? Roczny przypis składek wynosił, wg. ostatnich danych, powyżej 450 milj. zł.; a zatem zmniejszenie tego przypisu o ca. 30 milj. zł. stanowiłoby poniżej 7 proc. To jest niewątpliwie mało, bardzo mało, za mało. Wydatne obniżenie składek, płaconych na ubezpieczenia społeczne przez warsztaty pracy i przez pracowników, jest koniecznością gospodarczą. Ubezpieczenia społeczne nie mogą pozostać bazą wysokich cen. A jeśli zestawimy projektowaną obniżkę składek z ostatniemi chociażby zniżkami cen przemysłowych, — nie mówiąc już o poprzednich — to okaże się, że składki zostały obniżone zbyt późno — po zniżkach cen, zamiast przed temi zniżkami — ale i bardzo niewystarczająco. Taka obniżka ani nie stanowi rekompensaty dla przedsiębiorstw w stosunku do zniżki cen ani też nie stwarza warunków podtrzymania płac robotniczych“.

A zatem, wielki przemysł podtrzymuje groźbę obniżki płac robotniczych. Niezadowolona z dotychczasowej akcji rządu jest również „Polska Zbrojna“, która podkreśla, że:

„Główny cel akcji: by obniżka cen dotarła bezpośrednio do konsumenta idzie opornie i bardzo powoli. Jeśli np. jakiś surowiec potaniał, to grosz obniżki gdzieś się po drodze zapodziewa, gdzieś niknie w łańcuchu pośredników... Potaniał np. cukier i węgiel. Ale czy potaniały wyroby, do których jest używany cukier i do których produkcji są konieczne piece, opalane węglem? Potaniało żelazo. Ale czy w odpowiedniej proporcji procentowej potaniały też i wszystkie przetwory fabryczne, oparte o żelazo, jako główny składnik produkcji?“

Toteż obecnie najważniejsze jest „stworzenie takich warunków, aby ta obniżka nie była papierowa, nie zdobiła tylko wykazów statystycznych“:

„Rola rządu nie kończy się na wydaniu zarządzeń. Dlatego wtedy dopiero akcja zniżki cen będzie mogła być uznana za spełnioną z pożytkiem i dla państwa i dla społeczeństwa, gdy wszystkie organy rządowe, cały aparat działawczy, jakim władze rozporządzają, wezmą udział w realizacji tego, co zawarte jest w dekretach“.

# Zadłużone po uszy

### Sytuacja samorządów w Polsce

Jak wiadomo, samorząd nie jest obecnie w możności splacania swych zobowiązań, wynoszących przeszło 1 miljard zł., zaciągniętych przeważnie na inwestycje, przeprowadzane w t. zw. okresie dobrej konjunktury, kiedy dochody z danin były znacznie wyższe.

W październiku 1934 r. ukazała się ustawa, która miała uregulować sprawę oddłużenia samorządu, dotychczas jednak nie oddłużono ani jednego samorządu; przygotowano zaledwie kilka planów, ale ani jeden nie wszedł w życie.

Z dniem 31 marca r. b. upływa termin wszczęcia postępowania oddłużeniowego, wiele więc samorządów pośpiesznie przygotowało plany oddłużeniowe. Jednak wobec zmiany ostatnio przez centralną komisję oszczędnościowo-oddłużeniową schematów planów i odpowiednich wniosków, sprawa uległa komplikacji i wszystkie żmudnie opracowywane plany muszą ulec przeróbce z wielkim pośpiechem.

Istnieje uzasadniona obawa, że sam cel oddłużenia będzie spaczony, gdyż tymczasem bezładnie przeprowadzone ściąganie od samorządów różnych należności, pogłębia trudności, w jakich gospodarują samorządy, a tem samem paraliżuje się podjętą przez rząd akcję utrzymania równowagi gospodarki publicznej. Przeszło rok został stracony dla tej ważnej sprawy. Samorząd musi ponosić koszty utrzymania oszczędnościowo - oddłużeniowych komisyj wojewódzkich, a skarb państwa — komisji centralnej w Warszawie.

Marja Rzętkowska

## „Rola kobiety w Polsce jutra“

# O młodem pokoleniu niema „ruchów kobiecych“

### Kobiety i mężczyźni w służbie jednego celu: wielkość Narodu Polskiego

Życie kobiet, to odcinek życia Narodu, nierozerwalnie z niem związany i rozwijający się zgodnie z rozwojem całości, wszystkie zaś zwyrodnienia czy udoskonalenia życia ogólnego mają swój natychmiastowy oddźwięk w życiu kobiet.

Dzień dzisiejszy, to przełom w życiu Narodów, to ostatni akt długiego „wczoraj“ i pierwsza zapowiedź zbliżającego się „jutra“. Chaos i zwyrodnienie form, będące objawem końca epoki, dotknęły polskie życie kobiece narówni z innemi odcinkami życia narodowego, z drugiej zaś strony prąd twórczy, niosący nowe wartości nadchodzących czasów, przeorał głęboko psychikę młodego pokolenia kobiet polskich.

#### „WCZORAJ“ ŻYCIA KOBIECEGO

— to długie wieki wysiłków, zmierzających do podniesienia społecznego kobiety, znaczone nazwiskami wybitnych kobiet od czasów Odrodzenia — tego pierwszego rozkwitu myśli kobiecej, to okres rewolucyj społecznych wieku XVIII i XIX, po którym tyle obiecywały sobie kobiety, to wreszcie wykwit poprzedniego okresu — potężny ruch feministyczny, którego celem było zrównanie praw kobiety i mężczyzny, a punktem wyjścia krzywda kobiety w niesprawiedliwym dla niej ustroju społecznym.

#### „DZIŚ“ ŻYCIA KOBIECEGO

— to formalne równouprawnienie z mężczyzną, to ciężki kamień ustroju kapitalistycznego, który zahamował twórczość społeczeństw, a szczególniej dotkliwie przygniótł kobietę wyrywając ją z domu, odbierając jej prawo wychowania własnego dziecka i jakiejkolwiek twórczości, wzamian za zabijającą pracę fabryczną. „Dziś“ życia kobiecego to bezradność kobiety, od której ustrój wymaga spełnienia nie dającego się pogodzić podwójnego obowiązku matki i przymusowej pracownicy, to apatja mas kobiecych, obojętność na wszystko i zagubienie się w chaosie pojęć i wydarzeń.

Ale „dziś“ to także nowe prądy wśród kobiet, dążące do uporządkowania życia narodowego na tym odcinku, głoszące początek nowej epoki, której objawem są nowe wartości w życiu społecznem i w której kobieta, jako samodzielny czynnik twórczy, weźmie udział w życiu Narodu i będzie miała możność spełnienia swej wielkiej roli.

Ten prąd odrodzeńczy wśród kobiet nie jest nawrotem do feminizmu, ani do żadnego z ruchów kobiecych przemijającej epoki, różni się w samej zasadzie. Dawne ruchy kobiece, za naczelne kryterjum stawiały dobro kobiet, jako krzywdzonej grupy społecznej, widok upośledzenia nieszczęśliwej jednostki kobiecej był impulsem organizowania się i walki mas kobiecych. Zbyt płytko i formalnie pojmował tę kwestję feminizm, bo nie to było złem największem, że krzywdzona była jednostka kobieca, lecz to było najgorsze, że Naród tracił w tym stanie rzeczy, bo samodzielna twórczość kobieca nie przejawiała się w poszczególnych dziedzinach jego życia, a przez to powstawała poważna luka w całości dorobku kulturalno - cywilizacyjnego.

Skutkiem tego niewłaściwego podejścia do rzeczy ze strony dawnych ruchów kobiecych, jest dzisiejszy stan, który, choć formalnie podniósł stanowisko kobiety, jednak w istocie swej nie przyniósł żadnych zmian, bo masa kobieca jest dziś równie bierna jak dawniej i, równie jak dawniej, niewciągnięta, jako czynnik twórczy, do całokształtu życia narodowego. Jest to zresztą objawem degeneracji całości życia i ustroju społecznego Polski dzisiejszej, w której pełna świadomość i twórcza chęć czynu jest udziałem zaledwie garstki młodych, zwiastujących początek nowych czasów — epoki Narodu rządzącego.

#### „JUTRO“ ŻYCIA KOBIECEGO W POLSCE

— to wciągnięcie mas kobiecych do samodzielnej twórczości i pracy dla dobra Narodu. Przyszła kobieta to świadoma Polka, dla której dobro Narodu jest najwyższem, doczesnem kryterjum, zaś spełnienie swych obowiązków warunkiem szczęścia osobistego. Pierwszym terenem, na którym twórcza myśl kobieca jest niczem niezastąpiona, jest rodzina, jako komórka wychowawcza, kulturalna i gospodarcza. Wychowanie typu kobiety, który tę swoją rolę zrozumie i spełni ją z pełnem poczuciem odpowiedzialności w imię potęgi Narodu, i w imię własnego szczęścia — to pierwszy etap wychowania nowej kobiety.

Ale twórczość kobiety w rodzinie nie wyczerpuje jej obowiązków społecznych. Kobieta musi brać bezpośredni udział w organizowaniu i kierowaniu życiem Narodu, bo jej umysł i jej twórczość jest tu konieczna. Wciągnięcie kobiet do odpowiedzialności za los państwa, obudzenie w nich ambicji i chęci wzięcia na siebie ciężkiego obowiązku udziału w kierowaniu życiem społecznem — to drugi etap wychowania przyszłej Polki. Zainteresowanie kobiety sprawą gospodarczego życia i wzbudzenie w niej ambicji zorganizowania go na nowych podstawach moralności katolickiej i sprawiedliwości narodowej — to trzeci etap tworzenia nowej kobiety.

#### USTRÓJ POLSKI JUTRA

Przyszła Polka weźmie na siebie obowiązek udziału w ogólnonarodowem życiu i podoła mu, bo nową kobietę cechuje wzmożona energja, śmiałość twórczej myśli i silne poczucie odpowiedzialności za losy Narodu.

Ale żeby mogła swobodnie wykonywać te obowiązki, musi zmienić się ustrój Polski. Musi zniknąć kapitalizm i koncentracja dochodów w rękach niewielu w życiu gospodarczem, a z tem, zabijająca wszelką myśl, praca zawodowa, pozadomowa kobiet, jako zjawisko masowe i przymusowe. Objaw ten uniemożliwia kobiecie spełnienie jej naturalnych obowiązków matki i kierowniczki domu i odbiera jej energję do udziału w życiu społecznem, politycznem czy kulturalnem. Musi zniknąć obecny ustrój polityczny, dzielący ludzi na rządzących i rządzonych, a na jego miejsce zjawić się polityczna organizacja hierarchiczna Narodu, jako ośrodek myśli i władzy w państwie, która wciągnie do twórczości i kierowania państwem wszystkich Polaków i jedynie Polaków — z zupełnem wyeliminowaniem żydów, przeznaczając każdemu jego samodzielny odcinek pracy i odpowiedzialności. Musi wreszcie zniknąć nieufność do twórczej pracy kobiecej, a pojawić się poszanowanie jej osobowości i obowiązków względem Narodu. Ta zresztą ostatnia kwestja, wchodząca w zakres przeobrażeń psychicznych, jest już w dużej mierze rozwiązana w młodem pokoleniu polskiem, co sprawia, że w młodem pokoleniu niema żadnych „ruchów kobiecych“, a jest zgodne współdziałanie kobiet i mężczyzn w dążeniu do jednego celu.

Nowa kobieta już dziś jest i działa. W okresie chaosu i walki nowych prądów nadchodzącej epoki ze staremi, ginącemi poglądami i urządzeniami, wykuwa się przyszły typ Polki. I jak każdy typ ludzki, który powstał w walce o wartości najwyższe, będzie zjawiskiem nieprzemijającem, lecz twórczym i żywym czynnikiem na długie dziesiątki i setki lat w Polsce jutra.

# Lekarze Ubezpieczalni

### pod rozkazami niefachowców

Nowy projekt wytycznych do umów zbiorowych z lekarzami, zatrudnionymi w Ubezpieczalniach Społecznych, spotkał się z silnym sprzeciwem ze strony całego świata lekarskiego. Przeciwko temu projektowi wysunięto cały szereg poważnych zarzutów, zarówno natury prawnej, jak i formalnej ze stanowiska ustawy o praktyce lekarskiej.

Jako curiosum przytoczyć należy punkt 2 par. 8, który nie określa, kto jest przełożonym lekarza Ubezpieczalni, lecz ustala, że każdy przełożony może wydawać lekarzowi polecenia, a gdy lekarz uważa, że polecenie to naraża dobro ubezpieczonego lub instytucji, lekarz musi wypełnić je, żądając tylko wydania polecenia na piśmie.

W tych warunkach świat lekarski nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za lecznictwo na terenie Ubezpieczalni, albowiem polecenia lekarzowi w zakresie jego pracy lekarskiej winien wydawać tylko lekarz naczelny, a nie każdy przełożony, niekiedy bez żadnego wykształcenia, gdyż odpowiedzialność sądowa za narażenie pacjentów ciężyć będzie jednak na lekarzach

# Nowy szef

### Wydziału Prasowego w Kom. Rządu

Nowomianowany naczelnik Wydziału Prasowego w Komisarjacie Rządu, p. Władysław Zambrzycki, znany dziennikarz i literat, objął urzędowanie.

## Zakaz

# Noszenia „swastyki“

### w Łodzi

Żydowski „N. Przegląd“ donosi z Łodzi:

„Jak się dowiadujemy, władze administracyjne zabroniły członkom partji narodowo - socjalistycznej w Łodzi noszenia odznak partyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem Min. Spraw Wewn. tylko te organizacje mają prawo noszenia odznak i mundurów, które uzyskały na to zezwolenie władz.

Odznaka swastyki została zupełnie zabroniona, ponieważ jest uznana, jako oficjalny herb obcego państwa.

W związku z tem został usunięty także szyld nad lokalem stronnictwa przy ul. Piotrkowskiej 169, na którym wymalowana była dużej wielkości swastyka“.

STYCZEŃ

**14**

WTOREK

| SŁOŃCE | |
|---|---|
| wschód | zachód |
| 7-40 | 15-50 |
| **KSIĘŻYC** | |
| wschód | zachód |
| 22-38 | 9-25 |
| Dł. dnia | Przybyło |
| 8-10 | 0-23 |

Dziś: Św. Hilarego.
Jutro: Św. Pawła.

## TEATRY

**TEATR WIELKI:** Dziś „Carmen“, z ostatnim gościnnym występem Maksakowej. W środę „Baron cygański“. w czwartek „Rose Marie“. W piątek występ Walerji Barsowej w „Cyruliku“.

**TEATR NARODOWY:** Dziś w reżyserji L. Solskiego „Wielki Fryderyk“ Nowaczyńskiego z Solskim.

**TEATR POLSKI:** Dziś po raz 79-ty o g. 8 wiecz. „Stare wino“ z Wysocką, Modzelewską i Junoszą-Stępowskim.

**TEATR NOWY:** Dziś po raz 30-ty komedja „Był sobie więzień“ Anouilh'a z Ćwiklińską i Maszyńskim.

**TEATR LETNI:** Dziś i jutro „Codziennie o 5-tej“ ze Smosarską, Gellówną, Różańską, Grabowskim, Orwidem, Wesołowskim, Hnydzińskim, Karczewskim, Zejdowskim, Magierówną i in.

**TEATR MAŁY:** Dziś „Żołnierz i bohater“ Shawa po raz 103-ci.

**STOŁECZNY TEATR POWSZ.:** Dziś „Zwyciężyłem kryzys“ przy ul. Elbląskiej 51, środa to samo — przy ul. Narbutta 14.

**TEATR ATENEUM:** Dziś i jutro „Trójka hultajska“, z Jaraczem.

**TEATR KAMERALNY:** Dziś i jutro „Sąsiadka“ o godz. 8.15. Wkrótce premjera sztuki Wł. Fodora p. t. „Matura“ z J. Andrzejewską w roli głównej.

**TEATR MALICKIEJ** (Karowa 18) Dziś i codziennie „Trafika pani generałowej“ Bus - Feketiego.

**CYRULIK WARSZAWSKI:** Codziennie o 7.15 i 9.30 „Wieczna ondulacja“ nowa rewja z udziałem chóru Dana.

**WIELKA REWJA** (Karowa 18). 7.15 i 9.45. Dziś i jutro „WIDOWISKO Nr. 1“ pod kier. art. Hanki Ordonówny z udziałem Fertnera.

**TEATR HOLLYWOOD:** „Burza nad Andami“. Na scenie rewja.

**CYRK STANIEWSKICH:** Dziś i codziennie o 8.15 w. gwiazda Abisynji Koringa na czele noworocznego programu. We wtorki, środy, soboty i niedziele o 4.30 pp. i 8.15 w.

# W walce z pijaństwem

## W poradni przeciwalkoholowej na Mokotowie

Na ulicach Warszawy często można spotkać pijaka, którego prowadzi za rękę mała, może 8-letnia dziewczynka. Pijak zatacza się od muru do brzegu chodnika, wymyśla na cały głos, dziecko płacze i powtarza rozpaczliwym, błagalnym głosem jedno tylko słowo:

— Tatusiu, tatusiu...

Takich smutnych przykładów można znaleźć wiele. Mąż i ojciec rodziny przepija cały tygodniowy zarobek w szynku — żona, córka lub syn wyciąga go siłą ze spelunki, gdy jest już kompletnie pijany, a z pieniędzy nie zostało ani śladu.

PRZESTĘPSTWO CZY CHOROBA?

Ostatnia deska zbawienia — to poradnia przeciwalkoholowa, jedyna dotychczas w Warszawie, która mieści się przy I Miejskim Ośrodku Zdrowia na Puławskiej.

Czyż można uleczyć alkoholika z jego zgubnego nałogu? Przez wiele lat panowało przekonanie, że jest to sprawa beznadziejna; dopiero w ostatnich kilkunastu latach lekarze doszli do wniosku, że alkoholizmu nie można traktować, jako przestępstwa, lecz jako ostrą chorobę psychiczną: lekarze - psychjatrzy uznali, że zatrucie alkoholem powoduje stany posiadające wszelkie cechy i objawy chorób psychicznych; jeśli zatem będzie się traktować alkoholika nie jako przestępcą, lecz jako chorego, którego trzeba otoczyć troskliwą opieką — wyleczenie jest możliwe.

ZMOWA KOBIET...

Nasuwa się następne pytanie: jak ściągnąć alkoholika do poradni?

Główną rolę odgrywają tu pielęgniarki społeczne, które „idą w teren“. W rodzinach objętych opieką ośrodka zawsze znajdzie się alkoholik. Pielęgniarka, która pozostaje w stałym kontakcie z rodziną, zna jej potrzeby i różne bolączki cieszy się naogół dużem zaufaniem rodzin; matki i żony skarżą się jej często, że mąż czy brat pije. Wspólny wpływ pielęgniarki i żony czy matki wywiera zazwyczaj ten skutek, że ofiara nałogu zgadza się pójść do poradni.

— Przeciwko zmowie kobiet rzadko który chłop poradzi — śmieje się dobrodusznie doktór z poradni.

SILNA WOLA — LEKARSTWEM

Zdobycie pacjenta, zmuszenie go drogą namowy do odwiedzenia poradni — to najważniejszy krok naprzód: budzi się w nim już wola porzucenia nałogu, chęć rozpoczęcia nowego życia, a to jest przecież najważniejsze. W walce z alkoholizmem główną rolę odgrywa wpływ moralny środowiska, a nie stosowanie jakiś specjalnych środków leczniczych. Choremu trzeba wytłumaczyć, że jego postępowanie niszczy rodzinę, że zabija on własne zdrowie: zbadanie lekarskie i pokazanie choremu jakie zmiany chorobowe w jego organiźmie wywołuje nadmierne spożycie alkoholu (porażenie serca, gruźlica, choroby żołądkowa, wątroby, nerwowe i t. p.) są często wystarczające, by rozpoczął prace nad sobą. Odpowiednie lekarstwo czy zastrzyk, zabijający głód alkoholowy są zazwyczaj tylko środkiem pomocniczym.

JAKIE ZAWODY?

A jakie zawody są reprezentowane wśród pacjentów poradni? Chyba wszystkie: przychodzą tu zarówno mularze, szewcy i krawcy, jak przedstawiciele pracującej inteligencji: inżynierowie, nauczyciele. Przesądem jest zakorzenione wśród społeczeństwa przekonanie, że pije się tylko z nędzy. Przeciwnie: właśnie dobrobyt zwłaszcza przy niskim poziomie kulturalnym jest podatnym gruntem dla rozwoju alkoholizmu —i to była prawdopodobnie jedna z przyczyn wprowadzenie prohibicji w St. Zjednoczonych.

Najwięcej np. rozwija się pijaństwo wśród murarzy w sezonie letnim, gdy mają duże zarobki. Wśród inteligencji pijącej spotyka się często taki motyw: zarabia mało, nie umie gospodarować czuje się pokrzywdzony przez los — więc pije, żeby się pocieszyć.

SZKOŁA NOWEGO ŻYCIA

Naogół poradnia cieszy się dużem powodzeniem: przybywa do niej 150 nowych pacjentów rocznie: ściąga ich pielęgniarka społeczna, bądź koledzy; czasem pijący ojciec przyprowadza syna, który dopiero zaczyna „pijacką karjerę“. Pacjenci przychodzą nieraz zdaleka — z Grochowa i Woli. Dla tych, którzy pozostają w stałej ewidencji poradni urządza się odczyty, gry, przedstawienia amatorskie, tańce, chóry i orkiestry, w których sami biorą udział. Godziwe rozrywki są dla chorego szkołą nowego życia uczą go szukać wypoczynku, uciechy, radości życia nowym, bezalkoholowym sposobem.

(a. o.).

# Aresztowanie studenta

## pod zarzutem wybicia szyby w barze „Quick"

Żydowski „Nasz Przegląd“ donosi:

Donieśliśmy wczoraj o zuchwałym napadzie na lokal baru „Quick“ przy ul. Marszałkowskiej, gdzie rozbito szybę wystawową i rzucono dwie blaszanki, wypełnione kwasem żrącym.

Wedle pewnych informacyj, pod lokal baru zajechał samochód, wiozący 4-ch mężczyzn.

Dwaj osobnicy wysiedli i żelaznemi prętami rozbili wystawę, wrzucili do wnętrza petardy, poczem uciekli w kierunku ul. Widok i odjechali tem samem autem, którem zajechali pod bar.

Jeden ze sprawców był w czapce studenckiej. Numer samochodu został zauważony i w związku z tem policja przystąpiła do energicznego dochodzenia.

Jak się dowiadujemy, w godzinę po zamachu zatrzymano jednego ze sprawców.

Jest to student Uniwersytetu J. Piłsudskiego w Warszawie, Tadeusz Kozerski (Tamka 45).

Policja aresztowała go w mieszkaniu. Ujawniono, iż ma on lewą rękę poparzoną wskutek rzucenia petardy, która z dużą siłą eksplodowała. Dalsze dochodzenie jest w toku.

Właściciele baru oceniają straty, spowodowane zniszczeniem prowiantów, szyby oraz urządzenia wystawy, na sumę 3.700 zł. Szyba była ubezpieczona.

# Linja „15" i „15 A"

## Wyjaśnienie Dyr. Tramwajów i Autobusów

Wobec podnoszonych zarzutów co do obecnej trasy linij „15“ i „15-a“ Dyrekcja Tramwajów i Autob. udziela następujących wyjaśnień:

**Do dnia 19 listopada 1934 r. trasa linij „15“ i „15-a“ biegła tak jak dziś w kierunku Woli i w październiku 1934 r. tramwaje tych linij przewiozły 13.030 pasażerów. Ulegając zgłaszanym prośbom. Dyrekcja Tramwajów i Autobusów zmieniła trasę tych linij, kierując je przez śródmieście na ul. Topolową. Frekwencja raptownie spadła i w grudniu 1934 pociągi tych linij przewiozły tylko 10.260 pasażerów. Pozatem do D. T. i A. poczęły wpływać liczne prośby o przywrócenie dawnej trasy. Wobec rozbieżności zdań zainteresowanych obywateli Dyrekcja Tramwajów i Autobusów przeprowadziła ankietę, której wynik był następujący: 766 osób oświadczyło się za pozostawieniem zmienionej trasy (przez śródmieście na Topolową), 157 osób wysunęło rozmaite rozbieżne żądania, a 1016 osób domagało się przywrócenia dawnej trasy (w kierunku Woli). Nadto wpłynął szereg pism zbiorowych, zaopatrzonych łącznie w ponad 5.000 podpisów, domagających się skierowania linij „15“ i „15-a“ dawną trasą na Wolę.**

**Wobec takiego wyniku ankiety i przewagi żądań przywrócenia dawnej trasy, Dyrekcja Tramwajów i Autobusów z dniem 15 stycznia 1935 r. skierowała linje „15“ i „15-a“ w kierunku Woli — jak obecnie. Napełnienie wozów wzrosło i w grudniu 1935 r. pociągi tych linij przewiozły 13.745 pasażerów, t. j. o przeszło 30 proc. więcej niż w grudniu roku poprzedniego, gdy linje te biegły przez śródmieście na Topolową, podczas gdy przeciętna wzrostu dla całego miasta wynosi ok. 9,5 proc.**

**Powyższe dane wykazują niewątpliwie, że obecna trasa linij „15“ i „15-a“ odpowiada potrzebom większości zainteresowanych. Toteż Dyrekcja Tramwajów i Autobusów wprowadza obecnie tylko jedną zmianę w trasie tych linij, a mianowicie wozy „15“ i „15-a“ będą, począwszy od dnia 19-go b. m. pod wspólnym numerem „15“ dochodzić do CIWF-u i kursować co 11 minut, zapewniając mieszkańcom Bielan komunikację w odstępach prawie dwukrotnie krótszych od dotychczasowych.**

# Tylko 3 proc. pracowników miejskich

## nie ma terminowych długów

Związek Zawodowy Pracowników Samorządowych m. stoł. Warszawy ukończył opracowanie wyników ankiety w sprawie zadłużenia pracowników miejskich w Warszawie. Z ankiety tej wynika, że zaledwie 3 proc. pracowników miejskich nie ma terminowych długów do zapłacenia, natomiast 6,5 proc. pracowników ma zadłużenie przekraczające roczną pensję. Największa liczba pracowników (45 proc.) ma zadłużenie w wysokości około 3-miesięcznej pensji.

Ankieta objęła także liczbę osób będących na utrzymaniu pracowników miejskich. Okazuje się, że liczba ta wzrasta w miarę wysokości zarobków pracowników. Tak naprz. żaden z pracowników zarabiających do 150 zł. miesięcznie, nie ma na utrzymaniu więcej, jak 4 osoby. Natomiast śród nielicznych pracowników, zarabiających ponad 650 zł. miesięcznie, przeszło 40 proc. ma na utrzymaniu więcej niż 4 osoby.

Wyniki ankiety będą wykorzystane przy akcji oddłużeniowej pracowników miejskich, która ma być przeprowadzona przez Zarząd Miejski w porozumieniu ze Związkiem.

*Z muzyki*

# Celina Nadi

## Recital śpiewaczy

Indywidualność artystyczna śpiewaczki Celiny Nadi, nieznanej dotychczas publiczności warszawskiej, zawiera szereg rażących sprzeczności wewnętrznych. Z jednej strony ma C. Nadi b. piękny, pierwszorzędny materjal głosowy w postaci cennego sopranu koloraturowego, z drugiej zaś strony nie umie z niego wiele wydobyć, to znaczy, właściwie, nie umie... śpiewać. Ten pozorny paradoks może posłużyć za przykład, jak nie należy postępować z takim, jak u p. Nadi głosem.

Przedewszystkiem jest ona niedouczona. Nie pomogą tu nic laury międzynarodowego konkursu w Wiedniu, i rozgłośni krakowskiej Polskiego Radja. C. Nadi brakuje solidnej szkoły: ma ona zupełnie niewyrównaną skalę głosową. Niektóre wysokie tryle udają się jej dobrze, najwyższe nuty — raz po raz zawodzą, jak również i cały dół, który jest najwidoczniej nie opracowany należycie. C. Nadi operuje przeważnie z powodzeniem dość zresztą przyjemną i miłą średnicą głosu.

Należy tylko żałować, że talent wokalny tej miary i o tak niewątpliwej muzykalności, któryby mógł niechybnie z C. Nadi uczynić w przyszłości drugą Bandrowską-Turską, może się w obecnych warunkach z łatwością zmarnować. Powtarzam: szkoda takiego głosu, aby miał się nie rozwinąć jak należy i zginąć z braku dostatecznej szkoły. C. Nadi powinnyby się zainteresować nasze siły pedagogiczno-wokalne.

Dla informacji dodaję, że C. Nadi wystąpiła z recitalem w sali Konserwatorjum, wykonując program, złożony z dzieł Mozarta, Donizetti'ego, Brahms'a, Różyckiego (dobrze zaśpiewany „Rajski ptak“), Niewiadomskiego, Nowowiejskiego, Lipskiego, Korngolda, Regera i Thomas'a. Przy wielu zaletach i wadach śpiewu C. Nadi sposób jej interpretacji pozostawia szczególnie dużo do życzenia.

**Michał Kondracki.**

# Ceny węgla i drzewa

## na detalicznym rynku węglowym

Na detalicznym rynku węglowym w Warszawie nastąpiła zupełna stabilizacja cen. Ostatnio Centralny Związek Detalicznego Kupiectwa ustalił następujące ceny za węgiel najlepszego gatunku kostka I: 25 groszy za 5 kg., 48 groszy za 10 kg., 4 zł. 80 gr. za 100 kg., a za drzewo rąbane bukowe 8 groszy za 1 kg. Ceny te rozumieją się loco skład detaliczny. Gdzieniegdzie w składach położonych bliżej dworca towarowego ceny są nawet nieco niższe.

Powyższy cennik wraz ze szczegółową kalkulacją został przedłożony oddziałowi aprowizacyjnemu Komisarjatu Rządu.

*Z miasta*

**W WYNIKU LOTNEJ INSPEKCJI** przeprowadzonej przez inspektorów Pol. Ligi Ochrony Zwierząt za Żelazną Bramą, opieczętowano chorego konia z ranami ropnemi pod uprzężą i ukarano 9 osób mandatami karnemi za dręczenie zwierząt. Na dręczycieli ptactwa sporządzono protokuły w celu pociągnięcia ich do odpowiedzialności.

**O PASY ZIELENI W MOKOTOWIE**

Zarząd Koła przyjaciół dzielnicy Mokotów odbył konferencję w dziale regulacji i pomiarów w sprawie ewentualnego przeznaczenia na parcelację terenów ogrodu należącego do Tow. Dobroczynności, położonego między ul. Puławską, Narbutta, Sandomierską i Madalińskiego. Koło wystąpiło z wnioskiem, aby rozparcelowanie tego terenu nastąpiło w ten sposób, by znaczna jego część tworzyła pasy zieleni.

## RADJO

**Wtorek, dnia 1 stycznia**

6.30 „Kiedy ranne...“ 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pł.). W przerwie o godz. 7.20: Dziennik por. 7.50 Program na dz. bież. 7.55 „Parę inform.“ 8.00 Aud. dla szkół.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Muzyka operowa (pł.). Fr. Flotow: Uwertura do op. „Aleksander Stradella“, Ch. Gounod: Arja z klejnotami z op. „Faust“, J. Offenbach: Arja z op. „Opowieści Hoffmana“, Giuseppe Verdi: a) Fantazja z op. „Bal maskowy“, b) Arja z op. „Trubadur“, c) Arja z op. „Moc przeznaczenia“ (A. Piccara). 13.25 Chwilka gosp. domowego. 13.30 „Z rynku pracy“.

15.15 Wiad. o eksporcie. 15.20 Przegl. giełd. 15.30 „Muzyka popularna“ w wyk. Kwartetu Salonowego Rozgłośni Krakowskiej. 16.00 „Skrzynka P. K. O.“ 16.15 „Tańce hiszpańskie“ (pł.). 16.45 „Cała Polska śpiewa“ — aud. popr. prof. Br. Rutkowski. 17.00 „Wielkie i drobne wynalazki“: „Maszyny do pisania“ — pogad. — wygł. inż. L. Avin. 17.15 Konc. w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota i **MARY DIDUR-ZAŁUSKA** (śpiew). W progr. J. Offenbach: Uwertura do opt. „Piękna Helena“ — Jerzy Bobrzyński: W milczeniu — romans, Henryk Gadomski: Miłość ma skrzydła motyle — walc ang. — wyk. M. Didur-Załuska. Wł. Macura: Kleks — suita baletowa cz. I — wyk. ork. H. Wars: Kocham. H. Stothart: Pieśń pasterza, XXX: Szczęście powróci znów — wyk. M. Didur - Załuska. H. Blankenburg: Pochód halabardników — marsz — wyk. ork. 17.50 „Skrzynka językowa“ — prof. W. Doroszewski. 18.00 Recital fortep. St. Askenazego (ze Lwowa). P. Antonio Soler: Sonata, A. Berg: Sonata, C. Debussy: Suite Bergamasque. 18.30 „Ton społeczny w naszej literaturze kobiecej“ — szkic literacki — wygł. H. Huszcza-Winnicka. 18.45 Progr. na dz. nast. 18.55 „Wiad. rolnicze“ — w oprac. J. Płatka. 19.05 Konc. rekl. 19.35 Wiad. sport. 19.40 Report. aktualny. 20.10 Koncert Symf. (ze Lwowa). Wyk.: Ork. pod dyr. Ig. Neumarka i A. Földessy — wiolonczela. Koncert poprzedzi pogad. muz. W progr. A. Corelli: Concerto grosso — wyk. ork., J. Haydn: Koncert D-dur na wiolonczele — wyk. z tow. ork. Arnold Földessy, J. Koffler: Symfonja Nr. 1 op. 11 — wyk. ork., Utwory solowe na wiolonczelę — wyk. A. Földessy. L. v. Beethoven: Symfonja VI-ta pastoralna — wyk. ork. W przerwie około g. 20.50 — Dzien. wiecz. oraz „Obrazki z Polski współcz.“ 22.30 „Dziedziczenie chorób“ — odczyt dla lekarzy, wygł. dr. L. Wernic. 22.45 „Polska w zimie“ (La Pologne en hiver) — odczyt w jęz. franc. St. Jankowskiej. 23.00 Wiadom. meteor. dla żeglugi powietrznej. 23.05 Muz. tan. w wyk. Małej Orkiestry P. R.

**Środa dnia 15 stycznia.**

6.30 „Kiedy ranne“... 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muz. (pł.). W przerwie o godz. 7.20 Dziennik por. 7.50 Program na dz. bież. 7.55 „Parę informacyj“. 8.00 Aud. dla szkół.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. **12.03 Transmisja z posiedzenia Komisji Spr. Zagran. Sejmu z exposé p. min. Becka.** 12.30 Konc. Ork. Kameralnej (z Wilna). 13.25 Chwilka gosp. domowego.

15.15 Wiad. o eksporcie. 15.20 Przegląd giełdy. 15.30 Muzyka salon. (pł.). 16.00 „Rozmowa Majsterklepki z Lepigliną“: „Na co się mogą przydać korki i pudełka od pasty“ — pogad. dla dzieci st. w oprac. K. Piekarczyka (z Poznania). **16.20 Pieśni murzyńskie w wyk. O. Łady. Przy fort. prof. L. Urstein. Nabożne pieśni murzyńskie: Kołysanka. Czy pan nasz sprzeda nas jutro? Niech się odezwie twa trąba Gabryelu. Powiedz to górom. Pieśni stylizowane w ukł. Kurta Pahlena: Strach, Przed nami jutro, Ja też jestem Ameryka. 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja.** 17.00 „Dyskutujmy“: „Powieść kryminalna“ — Dyskusja nieprzygotowana pomiędzy St. Baczyńskim i T. Wojeńskim. 17.20 Muzyka krajów północnych w wyk. Ork. kameralnej pod dyr. A. Hermana z Krakowa. 17.50 „Świat się śmieje“ — przegląd humoru zagr. w oprac. Br. Winawera, w wyk. Kurnakowicza i J. Orwida. 18.00 Recital organowy Wł. Widomskiego. Transm. z Warsz. Konserwatorjum Muzycznego. J. S. Bach: Toccata i Fuga d-moll, C. Franck: Choral a-moll, L. Vierne: Finał z Symfonji. 18.30 „Skrzynka ogólna“ — dr. M. Stępowski. 18.40 „Życie kult. i art. stolicy“. 18.45 Progr. na dz. nast. 18.55 „Poznajmy przepisy finansowo-rolne“ — inż. F. Zoll. 19.05 Konc. rekl. 19.35 Wiadomości sport. 19.50 Reportaż aktualny. **20.00 „Godzina Zagłębia Dąbrowskiego“ — Uroczyste otwarcie podstacji radjowej w Sosnowcu (Transmisja z Sosnowca).** 20.45 Dzien. wiecz. 20.52 „Obrazki z Polski współczesnej“. **20.57 XX audycja z cyklu „TWÓRCZOŚĆ FRYDERYKA CHOPINA (1810 — 1849) w oprac. prof. Zdz. Jachimeckiego. Wyk.: Z. Rabcewiczowa: Nokturny op. 32: H-dur Nr. 1 i As-dur Nr. 2, Sonata b-moll op. 35. (Transm. do Londynu Stuttgardu i Frankfurtu n/M.)** 21.35 „Poezje Cz. Miłosza i Wł. Sebyły w oprac. B. Micińskiego. 21.50 „Bezpłatna reklama — pogadanka dla kupców — wygł. K. Jabłowski. 22.00 Nastrojowe piosenki (pł.). 22.30 Muz. taneczna w wykonaniu Małej Ork. P. R. W przerwie o godz. 23.00 Wiad. meteorol. dla żeglugi powietrznej. 23.30 Odpowiedzi na listy słuchaczów angielskich udzieli J. Podoski.

## KINA

ACRON: „Sprzedany głos“ i „Chłopcy z Placu Broni“.
ADRIA: „Oczy czarne“.
ANTINEA: „Człowiek o stu maskach“ i „Żywy Zastaw“.
AS: „Szaleńcy“ i rewja.
AMOR: „Mały Pułkownik“ i dod.
APOLLO: „Marja Baszkircew“.
BAŁTYK: „Melodje wielkiego miasta“.
CAPITOL: „Jaśnie Pan Szofer“.
CASINO: „Burza nad światem“.
CZARY: „Pościg za cieniem“ i „Kryjówka szczęścia“.
COLOSSEUM: „Zaczęło się od pocałunku“.
COLOSSEUM (MAŁE): „Wojna w królestwie walca“.
CORSO: „Czar Młodości“ i rewja.
ELITE: „Dwie Joasie“ i dod.
ERA: „6 lat miłości“ i „Cygańska krew“.
EUROPA: „Czterech i pół Muszkieterów“.
FAMA: „Miłość w czołgu“.
FILHARMONJA: „W walce z caratem“.
FLORIDA: „Ahaswer“ i „Wonder-Bar“.
FORUM: „Wyprawy Krzyżowe“ i „Na skrzydłach fantazji“.
HELJOS: „Dwie Joasie“ i dod.
ITALIA: „Sequoia“.
KOMETA: „Dziewczę z Budapesztu“.
LUX: „ABC miłości“ i „10% dla mnie“.
LOS: „Mały Pułkownik“ i dod.
MASKA: „Taniec miłości“ i „Mężczyźni w niebezpiecznym wieku“.
MAJESTIC: „Całe miasto o tem mówi“.
MARS: „Mały Pułkownik“.
MEWA: „Noce Wiedeńskie“ i „Tarzan Nieustraszony“.
METRO: „Tajemnica Expressu Nr. 6“ i „Legonng“.
MIEJSKI: „Indyjscy Piechurzy“.
MUCHA: „Veronika“.
NOWA TOMBOLA: „Niewolnica z Mandalay“ i „Zaproszenie do walca“.
OKO PRASKIE: „Tajemnicza Dama“ i „Film z Dżungli“.
PAN: Manewry miłosne“.
PAR. ŚW. ANDRZEJA: „Cuda w Lourdes“ i „Noc Wigilijna“.
PETIT TRIANON: „Noce Wiedeńskie“ i „Ulica szaleństw“.
POPULARNY: „Świat się śmieje“ i rewja.
PRAGA: „Rapsodja Bałtyku“.
RAJ: „ABC miłości“ i „Wycieczka z Przygodami“.
RENA: „Dwie Joasie“ i dodatki.
RIALTO: „Będziesz zawsze moja“
ROXY: „Żona za 1000 rubli“ i dodatki.
STYLOWY: „Kochaj tylko mnie“.
SFINKS: „Chińskie Morza“ i rewja.
SOKÓŁ: „Niedokończona Symfonja“ i dod.
ŚWIAT: „Panienka z Poste Restante“.
TON: „Sequoia“ i dod.
UCIECHA: „Noc weselna“.
UNJA: „Najpiękniejszy dzień mego życia“.

## Wypadki i kradzieże

**Gzymsy i szyldy spadają.** Przy ul. Wroniej 60, w domu należącym do Aleksandra Sobola, oberwał się gzyms gipsowy z nad okna II piętra. Gzyms roztrzaskał się na płytach chodnika. Zagrożone miejsce zabezpieczono barjerami. Ponieważ gzymsy mogą jeszcze obrywać się, przeto odnośne władze winny polecić właścicielowi domu ażeby usunął je.

— Przy ul. Leszczyńskiej oberwał się, wskutek silnego podmuchu wiatru — szyld, który spadł na przechodzącego 10-letniego Wiktora Sałajczyka (Ordynacka 12) ucznia. Lekarz Pogotowia stwierdził ranę cięto-płatową głowy. Po opatrunku chłopca przewieziono do szpitala przy ul. Kopernika.

**Nagły zgon.** Przy ul. Poznańskiej 14, zmarła nagle 55-letnia Wanda Strumiłłowa, żona urzędnika. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć.

**Starcie taksówki z dorożką.** W uliczce w ogrodzie Saskim, jadąca z nadmierną szybkością taksówka Nr. 263, najechała z przodu na konia zaprzężonego do dorożki Nr. 521, powożonej przez Antoniego Tokarskiego (Miedziana 18). Koń został ranny. Kierowca zwiększył szybkość i — mimo alarmu przechodniów, pojechał przez uliczkę w Ogrodzie Saskim do Marszałkowskiej.

**Zaczadzenie.** Przy ul. Omulewskiej 6, w mieszkaniu rodziny Gołębiowskich, wskutek zbyt wczesnego zasunięcia szybra, wydzielał się tlenek węgla, którym zatruli się: 36-letni Zdzisław Gołębiowski, funkcjonarjusz Konserwatorjum Muzycznego i żona jego 27-letnia Marja. Lekarz Pogotowia, po udzieleniu pomocy, pozostawił zatrutych na leczeniu w domu.

**Udaremnione oszustwo.** Jakiś „klient“, korzystając z licznych gości, wszedł do cukierni Aleksandra Puchalskiego (Krak. Przedm. 23), żądając tabliczki czekolady i wręczając 20 zł. banknot. Po otrzymaniu reszty, „klient“ szybko schował do kieszeni monetę 10 zł., poczem zażądał od właściciela cukierni dopłaty 10 zł., których rzekomo nie otrzymał. Oszustwo nie udało się. Pomysłowy oszust nie kupił czekolady, oddał resztę, wziął banknot i szybko ulotnił się.

# Pełna tabela loterji

## 7-ty dzień ciągnienia 4-tej klasy

### I i II ciągnienie

#### Główne wygrane

50.000 zł. — 13070 21723.

Po 5.000 zł. — 10798 42196 58646 99439.

Po 2.000 zł. — 42 828 7905 11296 21472 27489 32212 35117 38212 38592 45328 54000 77759 81270 98395 103982 118861 144519 180480 192092.

Po 1.000 zł. — 16997 35087 37412 50386 60632 64449 74448 93483 103369 115119 117944 119003 129335 129465 137401 139959 142768 142917 144863 162805 165344 168325 189113

#### Wygrane po 200 zł.

73 136 81 283 83 356 412 554 659
742 945 70 1014 82 155 83 223 324
76 472 504 613 773 803 2048 97 205
365 490 570 92 650 765 87 825 72 957
3084 227 860 422 25 88 576 674 864
910 4039 106 291 332 43 415 19 26
588 939 5016 59 136 84 264 66 86 328
439 61 602 723 68 937 6058 325 49
424 624 808 51 89 7023 51 81 123 82
271 355 563 688 738 8034 74 79 169
205 49 805 450 505 08 25 34 62024
899 947 9288 519 609 812 23 929
10011 88 185 212 443 92 580 609 45
700 11002 178 238 61 80 308 431 880
927 12100 284 463 626 746 879 13087
104 224 341 417 506 39 624 819 14055
272 317 439 820 15287 848 65 410 46
85 519 50 600 72 755 16110 266 83
405 65 564 601 723 909 17147 218 515
36 628 804 932 18036 284 359 844 934
19026 61 474 650 719 27

20014 102 03 267 434 500 636 765
991 21219 93 333 407 84 747 51 865
22007 18 245 407 43 517 706 837 979
23208 93 478 569 818 24048 115 270
347 63 66 490 511 58 659 708 62 826
976 25269 418 525 925 69 26030 194
260 324 65 465 611 749 855 27028 62
271 340 693 757 922 28178 265 817
24 520 634 758 942 29231 96 434 567
728 825 995 30024 173 262 64 84 430
542 712 865 990 31009 59 147 251
651 713 32310 434 675 775 886 914
50 54 56 80 33038 52 77 112 . 5 311
461 586 652 34078 324 430 689 728
932 35442 560 778 820 955 36009 52
65 256 565 657 781 856 37136 200 95
435 684 791 826 913 77 38267 528
806 937 77 39021 79 81 417 96 539

40047 167 285 303 33 432 711 826
35 41220 67 403 585 672 758 42018
19 52 191 258 411 523 68 749 945 80
97 43222 338 68 419 501 713 859 943
44009 341 402 04 81 617 971 45051
136 209 29 497 541 56 651 756 906
35 46101 84 325 484 600 729 826
47004 171 456 558 611 797 819 980
48003 112 234 304 892 49019 73 184
384 457 528 35 671 832 920 50182 311
408 650 808 20 993 51027 424 69 615
715 32 810 980 90 52033 342 452 63
610 627 765 814 922 53033 77 105 281
354 380 570 616 932 54154 262 335
403 784 807 994 55123 853 829 976
56134 243 809 421 26 553 796 815 19
972 57329 40 65 503 699 727 814 33
58424 623 860 913 59062 86 109 65
367 449 602 14 61 886 98.

60227 319 27 99 475 504 49 99 743
830 93 937 61033 101 90 236 337 46
99 627 750 817 37 62236 310 92 438
547 758 63030 305 54 82 648 801 9 89
64267 73 394 541 634 958 65046 67 212
83 390 408 521 733 39 71 840 52 71
909 66150 300 61 416 18 85 502 42 99
621 79 67365 408 19 23 50 96 615 32
781 981 68213 360 496 571 663 69286
411 31 36 94 500 776 98 912 66 74
70384 507 50 611 60 864 97 71013 99
152 206 378 508 17 693 742 47 917
72032 65 99 190 237 41 87 356 466 99
531 48 878 73132 34 80 309 43 80 555
633 52 65 75 751 825 905 74010 56 136
411 692 780 75419 517 51 779 800 45
989 76499 522 81 614 51 735 807 75
900 41 49 89 94 98 77028 234 307 423
74 670 733 38 78018 111 29 276 367
471 675 783 812 28 915 79131 213 65
305 403 66 530 717 856 64 88 977.

80009 77 81 188 202 735 993 81089
206 601 769 821 84 92 908 41 58 82140
428 77 721 35 80 899 83187 381 403
575 602 9 715 73 872 84025 201 338
425 506 27 649 54 85112 82 272 573
95 621 53 88 901 86165 219 86 311 79
462 514 43 628 41 875 87008 43 44 167
80 221 574 93 612 49 750 88029 254
71 302 578 91 627 42 70 84 865 946 78
89018 104 219 332 402 3 624 818 90076
205 28 53 69 330 89 98 428 42 55 523
750 912 61 86 91076 81 172 751 806
83 975 92163 92 341 60 481 540 46 67
611 31 37 793 814 5 593 916 93003 32
40 191 237 314 447 50 588 615 725 86
941 94124 320 94 818 89 95015 413 62
779 849 91 93 918 96108 76 318 71 78
544 868 80 915 27 97094 117 259 310
497 606 49 67 70 867 983 98081 106 88
99065 153 402 11 57 619 25 99 755 814
39 73

100245 516 930 101000 125 29 96 454
540 682 712 44 76 853 995 102243 445
80 552 600 59 761 831 80 942 103097
320 29 69 310 27 520 825 104002 128
79 202 388 567 83 653 715 829 30 61
910 105060 150 57 76 95 98 304 443
9 6505 20 33 637 41 79 81 705 106030
82 174 260 304 500 63 609 774 77 95
814 47 107025 268 409 670 949 108025
62 94 117 214 15 90 308 47 514 39 600
97 839 83 109028 218 36 86 307 18 91
4026 765 94 837 89 90 985 8 110013 67
5 124 464 564 71 948 93 111004 16 86
106 68 305 79 567 608 38 758 920
112023 156 83 315 511 24 778 836 929
113030 42 403 631 98 95 919 114331
419 47 569 774 878 925 98 115026 160
426 637 937 40 116003 16 89 115 203
76 443 72 622 90 99 771 839 79 978
117023 64 177 255 382 459 533 94 68
713 20 118048 93 170 226 95 397 491
548 637 795 800 55 913 46 68 99 119099
143 312 400 2 588 709 836 93 935 99

120051 228 99 383 502 59 82 86 759
59 930 121021 102 9 16 78 251 81 84
453 882 944 122091 175 270 499 537
823 943 70 13103 67 347 400 507 67
702 124152 275 91 461 99 510 76 649
816 25 88 900 125113 92 286 94 529 764
90 812 62 126009 83 120 245 92 363 583
92 601 803 17 22 938 127027 540 775
829 30 47 905 97 128168 228 55 325 449
72 515 624 64 792 860 72 129066 98
257 411 510 39 808 49 902 71 92 94.

130008 206 73 310 410 53 784 966 74
131219 34 98 381 480 583 741 56 91
133198 226 51 87 613 37 709 818 911
134189 291 452 88 518 98 600 22 80
737 97 836 47 903 76 135070 184 241
48 407 14 550 136020 179 747 79 823
68 137135 394 893 915 138077 118 210
17 311 78 449 95 607 29 715 69 875
139148 346 52 513 83 84 96 660 789 500
84 977 140038 75 225 97 468 584 709
984 141012 35 110 51 220 29 414 47 61
510 43 804 73 142257 85 331 680 737
839 939 66 143002 150 240 321 489
707 945 144001 61 105 42 271 523 607
21 721 43 145057 330 421 60 546 907
146223 41 307 13 41 62 403 523 641 762
147011 275 453 56 67 557 659 97 759
148025 74 121 292 373 475 793 893 96
149101 4 26 478 847 98.

150051 66 137 72 353 596 649 877
910 36 64 151097 107 266 971 152012
44 519 70 865 928 153014 73 97 270
79 368 73 865 937 154217 30 432 527
713 80 852 940 64 79 155113 35 58 2.1
72 311 53 436 620 88 722 830 40 41
83 156036 49 144 254 33 7470 84 575
718 89 984 157287 508 728 820 38 85
158248 589 877 159194 230 71 515 590
4 775 93 845 160060 323 81 423 594
672 754 72 828 75 161278 331 461 585
906 162005 88 296 450 93 549 631 719
831 75 163005 191 372 575 623 70 720
877 164045 63 174 302 18 44 419 20
696 893.

165027 95 264 320 97 408 13 15
538 638 751 59 819 85 166051 164
259 245 402 56 759 74 839 989 167158
278 398 464 91 518 27 949 51 59
168028 167 272 374 444 60 528 41 97
693 750 904 169003 119 35 262 66 93
548 681 759 64 93 998 170311 26 33
449 506 8 171032 126 40 388 421 509
84 658 740 886 932 172420 68 659
715 90 904 26 43 83 173027 119 26
313 90 505 47 174268 488 554 607
756 175030 136 204 321 29 470 754
176030 135 406 525 759 958 177198
99 238 328 416 500 93 743 50 924
178017 90 102 272 85 385 602 785
179131 253 549 717 33 56 77 893.

180088 419 760 87 973 181127 249
491 798 859 950 182060 141 57 85
202 29 68 318 47 564 628 705 902
57 183047 353 405 36 586 672 74 704
61 858 959 184001 86 181 242 432 87
617 61 90 185108 208 18 94 444 502
70 86 615 47 738 848 989 186060 183
96 217 345 478 596 627 50 71 187284
340 519 642 756 818 30 73 89 188027
188 219 25 517 26 44 46 666 727
1891852 69 519 89 697 738 911 58

190071 264 68 93 361 93 407 73
505 73 616 27 84 731 75 90 969
191073 118 294 406 504 32 192097
132 374 91 405 700 843 915 74 193041
49 139 58 408 41 627 896 905 44
194079 90 138 52 98 273 524 58 83
751 96 959.

### III ciągnienie

#### Wygrane po 200 zł.

195 812 1251 66 383 458 540 742 877
972 2389 645 708 3030 572 920 28 4597
725 83 814 958 5078 320 401 734 839
6159 204 481 550 682 7223 27 325 58
673 897 912 60 8045 336 72 421 630 92
874 9055 76 96 242 478 701 896 10485
607 799 808 24 11249 432 613 942 12022
42 97 168 542 50 639 99 743 95 13009
126 46 65 226 622 54 753 64 880 14197
305 472 624 948 62 15066 229 688 733
69 16245 55 585 963 17033 117 441 94
732 69 992 18007 175 220 26 695 731
950 68 99 19311 433 590 942 20029 758
98 894 937 21021 279 313 486 698 792
22170 278 684 822 949 23046 114 807
24263 605 67 753 25302 428 627 833
26158 234 302 19 661 27057 218 28970
71 29246 362 71 709 918 30373 632 807
31021 292 815 31 75 97 32058 98 196
338 64 540 66 643 33431 749 93 34304
500 43 647 63 785 807 927 36011 210
805 54 37010 19 33 327 50 422 583 86
846 930 38265 418 530 771 81 829 981
39550 697 806.

40103 41077 263 630 68 84 42728 823
998 43037 61 133 340 56 708 44257 307
94 780 862 45053 445 596 970 46208 60
630 74 709 76 97 813 37 47382 576
48440 730 52 944 93 49312 93 443 63 812
26 46 50175 360 701 69 51265 588 91
52495 585 893 942 45 61 53176 428 85
692 707 54117 317 70 784 91 879 911
55133 360 63 432 44 532 650 733 899
950 56066 264 762 848 57001 158 167
467 808 961 58015 82 195 462 91 753
837 59060 74 175 223 303 23 601 67 80
764 97 60116 543 759 76 921 61110 31
533 64 62054 74 737 43 929 63435 735
969 64037 211 319 575 939 66037 217
446 522 95 68181 95 459 713 69257 82
610 868 78 70054 301 73 432 626 726
963 71197 254 61 68 338 51 469 770 80
906 97 72477 511 661 95 770 73653
74024 214 978 90 75276 87 302 46 450
68 82 787 91 824 975 76122 703 77500
40 51 54 64 713 56 838 61 78382 622
713 894 79001 21 647.

80241 592 785 801 81646 785 82044
102 10 291 496 763 871 939 83299 374
774 84332 428 61 621 60 747 85033 78
181 230 87 406 39 937 86122 205 753
388 87277 303 88116 409 692 760 72 993
89592 754 963 90856 93 976 95 91023
25 491 584 606 855 96 92342 76 720 922
93062 287 92 500 47 644 67 94 013 93
181 255 480 745 989 95095 278 91 336
9 9411 35 705 96129 65 274 539 962
97062 367 541 98005 95 217 409 551 685
87 99011 869 100064 74 394 5227 673
101818 36 102355 508 36 604 745 103093
217 38 389 472 91 736 104059 356 467
570 90 641 932 105045 291 568 631 90
902 74 106611 923 107384 763 108291
759 56 832 109073 430 553 631 919 49
110082 984 111414 65 112123 798 812
73 113513 630

114434 764 115282 302 599 631
116070 223 28 775 971 117020 68
743 820 118001 154 389 509 22 83
602 86 858 994 119083 313 39 777
120 128 204 692 852 964 121202 381
525 34 877 986 122031 117 59 307
453 54 626 803 123173 504 621 932
124055 57 77 244 512 75 693 726 87
859 99 125006 295 830 860 959 126051
381 496 514 77 650 91 860 127170
200 395 578 612 950 128015 460 693
129416 23 672 732 837 130526 37 710
86 810 16 131690 763 132270 72 542
867 69 133363 823 27 86 135115 265
68 870 136159 499 784 861 137435
43 514 57 857 138359 727 826 43 88
139300 70 498 629 770

140161 223 52 490 141059 262 582
604 796 886 142668 98 880 143111
48 298 331 563 605 792 145315 68
469 631 64 859 950 95 146271 637
746 147004 44 76 370 465 583 687
748 822 148017 161 443 631 80 989
149001 60 130 440 701 150349 506
808 930 151143 330 80 696 152359
561 75 761 153443 588 792 154001
58 388 91 501 155044 301 74 481
601 741 156032 171 432 598 921
98 157215 453 633 786 870 936
158299 604 159258 400 878 16004 20
36 90 130 267 890 161650 703 5 850
79 162019 101 94 414 64 532 950
163054 119 282 498 955 164067 294
387 549 83 94 757 165124 279 487
697 98 166050 159 418 523 167066
168 376 528 30 653 168124 446 525
808 916 169080 718

17009 80 136 473 171163 76 251
94 172165 283 474 586 616 787 858
173056 107 44 223 443 613 174174
398 561 846 175576 955 176119 273
532 694 846 177414 569 178577
179369 463 780 180434 709 47 67
871 181237 68 442 843 56 182303 521
695 920 73 94 183042 816 403 92
678 708 919 184097 178 728 29 81
99 868 185264 75 81 845 468 186276
324 645 83 943 187038 312 563
188021 160 97 732 189225 689 736
93 870 922 190201 44 191108 210
21 337 487 953 84 192261 546 785
193243 483 743 194316 477 514 21
774 915

### IV ciągnienie

#### Główne wygrane

Zł. 80.000 — 141176

Zł. 10.000 — 11797 43470

Zł. 5.000 — 2462 120000

Zł. 2 000 — 7414 7509 9764 28890 31102 39998 40884 52337 71039 70134 98520 103814 147030 157010 168114 168584 177809 183752 187787 189713

Zł. 1.000 — 2206 5680 9223 14382 20611 37287 37600 42109 43882 46251 51354 53191 66294 76661 78668 91727 94956 109522 110135 111504 119772 123040 128706 131865 132703 138067 145237 151736 152794 158368 158545 158869 159870 163517 165597 182057 189507 193816

#### Wygrane po 200 zł.

9 126 61 317 534 636 864 1044 274
915 18 2172 231 77 486 565 3252 700
982 93 4417 99 862 65 969 5065 277
483 6253 7034 85 110 42 359 452 86
505 858 982 8068 82 221 317 580 611
9008 415 614 754 10079 181 11310 413
305 12252 69 652 13082 134 99 348
455 79 526 67 990 14100 396 724 873
15020 74 198 502 27 30 16181 653 745
854 17094 149 793 852 92 18682 90
847 19212 889 933 39

20129 91 512 54 702 13 826 952
21133 255 58 22082 157 226 423 643
932 44 23041 49 413 27 658 939 50
24087 420 89 560 617 746 25312 610
830 26046 207 41 819 903 27236 353
463 977 28033 208 475 754 941 73
29976 30058 127 381 673 740 62 31654
811 909 32051 358 416 641 55 364 970
33011 167 304 433 978 34173 579 649
765 96 833 35015 840 514 36070 116
855 37741 947 38213 573 964 39003
134 280 644 797 966

40035 214 327 517 928 66 41046 222
33 315 826 71 42119 223 345 72 463
94 922 86 43092 118 250 335 416 97
605 960 44660 706 827 45000 81 215
99 537 977 46034 144 583 602 47604
48 765 48588 774 875 49048 308 423
50010 21 136 379 493 557 892 946 65
51059 168 317 550 620 890 52287 351
875 901 52 53186 455 727 59 865 929
54051 587 612 713 971 88 55201 32
358 653 756 879 990 56247 562 944
57651 58158 736 94 844 90 59071 76
554 90 771 817 949

60111 56 293 397 76 437 826 974
61279 653 55 850 62294 314 60 575
676 968 63068 89 113 49 235 84 364
432 82 555 921 64192 275 678 738 859
65243 66161 350 401 746 67208 855
344 72 93 916 68074 194 256 482 560
620 69 741 44 820 927 69135 78 711
32 563 701 31 85 981 70076 327 747
71192 389 478 594 668 95 843 72144
250 496 577 797 73111 21 88 622 57
701 09 838 927 74054 140 415 535 632
785 852 75000 460 640 746 859 76253
559 508 25 697 824 77294 727 920
78039 166 994 79353 86

80027 286 688 757 907 81395 623
94 82084 101 13 249 56 71 835 83541
501 84078 357 703 891 911 85155 816
594 789 86020 608 906 87154 247 489
534 824 954 88003 350 89215 534 63
718 34 86 873 908 90327 686 91178
295 302 93 462 833 927 92088 138 245
326 685 93028 111 227 29 328 875
96 924 59 94086 168 235 497 518 655
798 95137 231 611 704 96034 171 474
97155 398 482 86 911 98329 655 93
784 989 99482 204

100342 522 93 101006 135 200 19
319 37 556 680 723 35 102440 126
103032 248 770 996 104083 172 506
729 39 76 841 105168 99 231 417 22
501 106098 298 441 47 575 107071 247
316 961 108325 26 59 443 526 664 717
109958 110094 488 526 600 721 826
950 73 111767 896 112018 60 74 283
329 538 113140 81 270 532 826 72
114029 138 201 34 494 753 875 944
115048 91 341 573 908 116050 108 28
98 545 844 962 117093 506 764 945
118200 44 333 565 67 752 60 875 900
79 88 119129 76 279 517 658 120012
539 121033 123 522 628 796 122137 38
222 91 390 439 46 759 123225 512 40
542 740 978 93 124113 484 694 920
125049 379 481 630 61 732 857 126667
127450 698 128147 52 297 466 964 80
928 129035 94 504 80 878 130008 350
421 86 776 999 131035 170 639 132051
166 84 86 218 354 64 409 964 133036
71 720 82 99 134067 173 312 780 135013
245 364 71 594 635 858 909 136011 436
666 67 852 943 137099 101 273 485 673
138183 218 30 77 428 710 52 139574
76 824 48 97 140047 359 487 554
141572 600 748 924 142070 491 754
366 143044 135 231 972 144052 570
629 840 145068 249 395 99 440 146771
944 147012 400 74 655 70 82 822
148038 248 432 698 149541 708 873
970.

150571 696 792 971 151028 163 391
430 37 152201 27 509 655 153192 357
738 154437 578 668 873 155086 128 73
531 82 765 926 156409 592 613 839 936
64 157075 285 324 500 37 645 820
158015 202 433 614 839 159299 583 870
160261 548 857 161134 374 554 742
997 162071 306 74 411 780 163069 93
343 164211 400 671 875 165519 69
166097 722 177504 942 168337 590 648
59 756 169045 577 92 606 36 763 971
170194 672 171155 277 320 427 723
172147 50 383 890 173504 888 921
174727 82 175015 501 658 735 63 835
41 44 176153 444 529 51 809 000
177333 838 178675 170449 594 964
171129 224 368 558 181226 87 309 29
411 15 542 182043 386 485 524 693 911
95 183535 632 984 184013 109 229 39
373 844 933 185053 67 202 92 522 543
79 186012 273 366 187127 366 411 601
188 188325 617 647 776 189055 114
558 649 855 190147 76 288 437 526 756
979 191016 635 808 192051 108 83 872
193157 274 487 888 987 194052 183
208 47 533 940.

## ABC SPORTOWE

# Poznań zwycięża Berlin 9:7

W Poznaniu odbył się międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Berlina i Poznania. Zasłużone zwycięstwo odniosła reprezentacja Poznania w stosunku 9:7. Zawodnicy niemieccy naogół nie reprezentowali specjalnie wysokiej klasy i bezsprzecznie ustępowali poznańczykom. Jedynym wyjątkiem był Campe, który wygrał bezapelacyjnie z Lewandowskim.

Techniczne wyniki były następujące: Walczący w zastępstwie Sobkowiaka Koziołek wygrał wysoko na punkty z Brussem. W drugiej rundzie Niemiec znalazł się dwukrotnie na deskach. Janowczyk zwyciężył w pięknym stylu wysoko na punkty Weinholda. Była to najpiękniejsza walka wieczoru. Dudziak przegrał na punkty z Voelkerem mimo, że w pierwszej rundzie Niemiec był oszołomiony silnemi ciosami Polaka.

Klajnar zremisował z Vietzkem. Orzeczenie sędziów krzywdzi Polaka, który był o klasę lepszy. Przez dwie rundy Polak miał znaczną przewagę, ostatnia runda była wyrównana. Dziwaczne orzeczenie sędziów przyjęła publiczność nieopisaną wrzawą, demonstrując przez kilkanaście minut. Sipiński wypunktował wysoko Huenekannsa. Campe bez trudu i wysiłku zwyciężył przez techniczny k. o. w drugiej rundzie Lewandowskiego. Renomowany Hornemann z trudem wygrał na punkty z początkującym Klimeckim. Wreszcie w ciężkiej, Piłatowi niesłusznie przyznano zwycięstwo z Kyfussem. Przebieg walki wykazał raczej małą przewagę punktową Niemca.

Sędziowali w ringu Farag (Węgry) a na punkty Phul (Berlin) i Bielewicz. Widzów przeszło 6.000.

# Pomorze zwycięża Prusy Wschodnie 9:7

W wielkiej hali Ośrodka W. F. w Toruniu odbył się międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Pomorza i Prus Wschodnich. Zwyciężyli Pomorzanie w stosunku 9:7. Sędziowali w ringu p. Derda z Poznania, a na punkty Beckens z Prus Wschodnich i Rudolf z Pomorza.

Wyniki poszczególnych walk przedstawiają się następująco. Wyszecki zwyciężył na punkty Glogaua. Krzemiński znokautował w pierwszej rundzie Scharmachera. (Krzemiński walczył w południe w Warszawie, skąd samolotem udał się do Torunia). Bianga po zupełnie wyrównanej walce zremisował z Faustem. Swórowski przegrywa na punkty z Kloosem. Jaworski został pokonany przez Preussena. Skalny został znokautowany w trzeciej rundzie przez Stinsky'ego. Wezner zwyciężył na punkty Borovsky'ego. W ciężkiej Choma pokonał Kansky'ego.

# Zwycięstwo por. Rojcewicza

## w Zakopanem

Na stadjonie na Równi Krupowej odbyły się ogólnopolskie zimowe zawody konne z udziałem 29 koni. Parcours liczył 13 przeszkód, około 1 m. 10 cm. wysokości i 3 m. szerokości przy szybkości 385 m. na minutę. Trzy konie nie ukończyły konkursu spowodu zmylenia przez jeźdźców trasy. Warunki śnieżne i atmosferyczne zupełnie dobre.

Zwyciężył por. Rojcewicz (25 p. ułanów) na Tulipanie — O pkt. karnych w czasie 1:08. Drugie miejsce zajął por. Męczarski (7 p. ul.) na Psyche Urodziwa — trzeci kpt. Dąbski - Nehrlich (7 d. a. k.) na Przybyszu, czwarty rtm. Skupiński (8 p. strz. konnych) na Promieniu. 5 i 6 miejsce podzielili: por. Nagórski (7 d. a. k.) na Antrze i kpt. Dąbski - Nehrlich na Polusiu.

# Brak zegarów w Gdyni

## Upośledzenie handlowego miasta

GDYNIA 13.1. — W Gdyni nie ma kłopotu regulowania zegarów, bo... ich wogóle niema. Zegar na dworcu, w którym się orjentują tylko znawcy, bo wskazówki zegara i pałąki umacniające cyferblat stanowią rebus tylko dla prawdziwych znawców. Drugi zegar publiczny mieści się na poczcie. Według pierwotnego planu zegar ten miał być oświetlony wzdłuż obramowania. Była to jednak teorja. Praktyka wykazała, że zegar ten musi mieć reflektor oświetlający go z drugiej strony ulicy. Tak się też stało, ale przynajmniej widać dziś poszczególne cyfry. Na tem się jednak kończą zegary gdyńskie.

Uważamy, że miasto o takiem tempie pracy jak Gdynia, powinno mieć więcej czasomierzy dostępnych dla ogółu, a obowiązek ich umieszczenia leży w pierwszym rzędzie na M. T. K., którego autobusy kursują wg. zegara niewidocznego dla publiczności. Przy obecnym rozkładzie jazdy, gdy autobusy kursują przeważnie co 30 minut, kwestja spóźnienia o dwie minuty ma w konsekwencji niemiłe czekanie na gdyńskim wietrze i ew. deszczu przez całe pół godziny. Kilka zegarów, regulowanych elektrycznie spełni swą wdzięczną rolę. M. Z. E., których reklamy świecą się wieczorami na przystankach autobusowych, mogą tu podjąć się współzawodnictwa z M. T. K. W każdym razie kwestja zegarów winna być tak czy tak załatwiona i spodziewamy się, że odnośne czynniki nie będą się wciąż przed tą konieczną inwestycją wstrzymywały.

## Popierani przez posłów i senatorów

# Urzędnicy z 4 województw protestują

## przeciwko redukcjm w obliczeniu lat pracy u zaborców

KRAKÓW, 13.1 (tel. wł.). W Krakowie odbył się staraniem Międzyzwiązkowego Komitetu pracowników państwowych, samorządowych, prywatnych i przedsiębiorstw państwowych zjazd delegatów województwa krakowskiego, przy współudziale reprezentacji Katowic, Poznania i Pomorza w sprawie dekretu, obniżającego o 25 proc. lata służby t. zw. „zaborczej".

Po zagajeniu zebrania zabrał głos wicemarszałek Senatu dr. M. Kwaśniewski, który imieniem grupy regjonalnej posłów i senatorów oświadczył, że słusznych postulatów tak emerytów jak i pracowników państwowych będzie bronił tak na terenie Sejmu jak i Senatu. Na zebraniu tem byli obecni posłowie: Jasiński, Pochmarski, Starzak, zaś senator Bobrowski i poseł dr. Jahoda-Żółtowski oraz wicemarszałek Byrka usprawiedliwili swoją nieobecność, oświadczając, że swej strony solidarność ze światem pracy w obronie zagrożonych praw.

Na zebraniu tem uchwalono i wysłano do p. prezesa Rady Ministrów Kościałkowskiego, do wicepremjera Eug. Kwiatkowskiego, jakoteż do marszałaków Senatu i Sejmu telegram następującej treści:

„Zebrani w dniu dzisiejszym na wspólnem zgromadzeniu reprezentanci wszystkich organizacyj pracowników państwowych, samorządowych, prywatnych i przedsiębiorstw państwowych województw: poznańskiego, pomorskiego, śląskiego i krakowskiego na podstawie jednomyślnej uchwały zwracają się z gorącą prośbą o spowodowanie cofnięcia wysoce krzywdzących dekretów, tyczących się odliczenia 25 proc. t. zw. lat „zaborczych" i obniżenia wypłat emerytalnych, a to w imię zasady słusznie nabytych praw konstytucyjnie zagwarantowanych. Zamierzone tą drogą oszczędności 12 miljonów można pokryć przez cofnięcie dodatków funkcyjnych, wynoszących 40 miljonów, co dałoby ponad 30 miljonów oszczędności".

### CWS PRZEGRAŁ W BIAŁYM STOKU

Warszawska drużyna CWS rozegrała w Białymstoku mecz z kombinowaną drużyną Makabi i Jagiellonii, przegrywając 7:9. Wieczorek wygrał w. o. spowodu niestawienia się przeciwnika. Lipiński zremisował z Sandlerem. Śmiech przegrał z Piotrowiczem. W lekkiej Maj pokonał Doleckiego, a Klaces — Orlicza. Całka zwyciężył Kuśnierza, Ciążyna — Steckiego a Zdanowicz — Strasa.

# Ulewny deszcz

## na terenie całej Kielecczyzny

KIELCE 12.1. (PAT.). Z soboty na niedzielę na obszarze całej Kielecczyzny padał ulewny deszcz połączony miejscami z wichurą i gradem. W niżej położonych dzielniach Kielc woda płynęła na szerokość całej jezdni.

W poszczególnych wsiach powiatu kieleckiego wichura uszkodziła dachy domów i stodół oraz wywróciła dużą ilość drzew. W osiedlu robotniczem w Zagnańsku pod Kielcami wichura wywróciła kilkanaście przydrożnych drzew, które, padając uszkodziły przewody elektryczne na linji Radom—Zagnańsk, powodując przerwę w dostawie prądu dla Zagnańska.

Dzisiaj wskutek znacznego obniżenia się temperatury w Kielecczyźnie padał śnieg.

### DUŻY ŚNIEG W ZAKOPANEM

ZAKOPANE, 12. 1. (PAT). Po niezwykłem zjawisku, jakiem były pojawiające się wczoraj w godzinach wieczornych w południowej stronie nieba błyskawice a wraz z niemi oddalone głosy grzmotów, zaczął wieczorem przy znacznem obniżeniu się temperatury sypać śnieg, który padając z małemi przerwami całą noc i w niedzielę przedpołudniem przywrócił już po raz trzeci tej zimy Zakopanemu i okolicy charakter zimowy.

Mroźny wiatr i zachmurzenie nieba pozwalają rokować dalsze opady śnieżna.

### Rezygnacja Schurmann

Doskonała lekkoatletka holenderska, jedna z najlepszych szybkobiegaczek na świecie, Schurmann, oświadczyła holenderskiemu związkowi lekkoatletycznemu, że rezygnuje z dalszej działalności jako biegaczka.

# Nowy klimat na czerwonym lądzie

## Małżeństwa i sprawy poważne w Sowietach

Wśród szeregu zmian, jakie zaszły w życiu Sowietów w czasach ostatnich, wybija się m. in. wyraźna zmiana w dziedzinie obyczajowości. Wolne związki, rozwody po paru dniach, rozbicie rodziny — to wszystko zaczyna powoli zacierać się i przejawia się coraz bardziej dążność do poważniejszego traktowania sprawy małżeństwa.

### MAŁŻEŃSTWA

Niemniej jednak narazie w dalszym ciągu małżeństwa zawierane w są w biurach stanu cywilnego, a ceremonja polega poprostu na wypełnieniu odpowiedniego kwestjonarjusza i złożeniu podpisów. Ostatnio jednak w prasie sowieckiej zaczynają się pojawiać artykuły krytykujące ten banalny i oschły sposób ceremonjału zaślubin. W jednem z pism ukazał się ponadto artykuł, który domaga się, aby zredagowano na nowo słowa przysięgi małżeńskiej, aby słowa te były bardziej przekonujące i gorące, nie zaś ograniczały się do chłodnego wyrażenia zgody na zawarcie związku.

Proponowana zmiana nie została jednak jeszcze narazie wprowadzona i małżeństwa nadal zawierane są tak jak w pierwszych czasach sowieckiego reżimu, a co ważniejsze, że zwiększa się jeszcze liczba rozwodów. O ile w roku 1934 na 100 małżeństw zanotowano 37 rozwodów, to w r. 1935 cyfra rozwodów przekroczyła 44 w stosunku do 100 zawartych związków małżeńskich.

Jakkolwiek Sowiety zajmują się tak szczegółową statystyką owych zjawisk, jednak mimo wszysko nie zdołano narazie nic wskórać dla zmniejszenia cyfry rozwodów.

### SMUTNE DZIECIŃSTWO

Obecnie oprócz kwestji matrymonjalnej, wysunęła się w Sowietach na plan pierwszy kwestja stosunku dzieci do rodziców i odwrotne. Jest to dziedzina ciemna i ponura, wymagająca bardzo natężonej pracy, zanim dzieci sowieckie będą miały prawo do takiego samego dzieciństwa, jak wszystkie inne dzieci na świecie. Trzeba przyznać, że reżim sowiecki w tym zakresie podejmuje pracę, jak to się mówi, od podstaw. A mianowicie urząd statystyczny (Sowiety mają pasję do satystyki) stwierdził, że podczas kiedy w czasach przedwojennych ciężar przeciętny noworodka wynosił 3 kg. 281 gr., to w okresie republikańskim ciężar ten wzrósł do 3,5 kg. wagi niemowlęcia płci męskiej i 3,35 — 3,4 kg. dla nowonarodzonych dziewczynek.

Trzeba przyznać, że troskliwość jest wzruszająco drobiazgowa. Ale co dalej? Dalej to jest właściwie tragedja. Przedewszystkiem państwo obarczone jest ciężarem opieki nad setkami tysięcy dzieci pozostawionych przez rodziców. Są to przeważnie dzieci nieprawe, lub też poprostu pozostawione przez rodziców, którzy rozwiedli się. Ten stan rzeczy stwarza poprostu idealną szkołę przestępczą dla młodego pokolenia. Rozwiązanie tego zagadnienia nie jest tak łatwe, jakby się zdawało, a bandy głodnych i bezrobotnych małoletnich stanowią w dalszym ciągu jedno z największych niebezpieczeństw Rosji.

Na tem tle powstała więc tendencja odrestaurowania odpowiedzialności rodzicielskiej za dzieci, tudzież respektu synowskiego względem rodziców.

### 12-LETNI — NA ŚMIERĆ

Przestępczość wśród małoletnich, porzuconych przez rodziców na pastwę losu i zdanych na opiekę ojczyzny, wzrosła do tego stopnia, że rząd sowiecki, nie mogąc znaleźć innej rady, uciekł się do stosowania jaknajsurowszych środków dla zlikwidowania przestępstw kryminalnych popełnianych przez dzieci. W roku ubiegłym dnia 7 kwietnia ukazał się dekret, który rozciągał na dzieci, które ukończyły lat 12, możliwość wszelkiej odpowiedzialności karnej przewidzianej przez kodeks. Cóż to znaczy? Znaczy to poprostu, że kara śmierci może być dozowana wobec dzieci 12-letnich w wypadku nawet tak zwykłego przestępstwa, jak kradzież.

### KARY NA RODZICÓW

Pozatem przystąpiono do likwidacji smutnej sprawy dziecinnej i z drugiej strony jeszcze. Mianowicie, wydano szereg rozporządzeń, w których przebija się tendencja zapewnienia małoletnim jaknajtroskliwszej opieki, rodzicielskiej przedewszystkiem. Tak więc np. decyzja rady sowieckiej z dnia 21 września przewiduje karę 2-letniego więzienia dla rodziców, którzy zostawiają bez opieki i bez środków do życia dzieci nieletnie. Wogóle można powiedzieć, że nastała moda restaurowania pięknych uczuć, które cokolwiek zatarły się w okresie rewolucyjnym i porewolucyjnym. Ma się rozumieć, że przykład powinien iść zgóry i dlatego również Stalin jeździł odwiedzić swoją matkę do Tyflisu. — To wszystko jest zapoczątkowaniem nowej ery sentymentów rodzicielskich i dziecięcych.

W chwili obecnej, kiedy podrosło już nowne pokolenie sowieckie, odgrzebywanie tych dawnych uczuć i wszczepianie ich młodocianym komsomolcom idzie nieco opornie. Trudno jest wytłumaczyć dzieciom sowieckim, w jaki sposób mają się zachowywać czule i z atencją wobec swych rodziców. Stanowczo idea siadania u stóp mamy czy babci i słuchania ich dobrych rad jest im najzupełniej obca. W tej atmosferze niemało kłopotu sprawia młodocianym bolszewikom narzucony im ostatnio obowiązek pisania — jeśli znajdują się poza domem rodzicielskim — przynajmniej jednego czułego listu do rodziny. Jak to było wczoraj? Stanowczo dzieci sowieckie, które myślą zupełnie odmiennemi kategorjami, niż reszta dzieci na świecie, są zaskoczone tą zmianą.

### FRONTEM DO RODZINY

Padł rozkaz — Frontem do rodziny! No tak, rozkaz jest rozkazem. Ale do niedawna było jeszcze inaczej. Jeszcze przed bardzo niedawnym czasem można było w prasie codziennej znaleźć tego rodzaju ogłoszenia: „Ja, niżej podpisany, oświadczam, że nie mam nic wspólnego z moim exojcem, który nie jest zresztą niczem innem, jak tylko zwykłym burżujem", lub jeszcze inne: „Oświadczam, że moi rodzice zbyt są przywiązani do przeszłości, abym mógł żyć wraz z nimi i dlatego zrywam z nimi wszelkie stosunki". To jeszcze nie koniec.

Prawie każdego dnia można było w pismach znaleźć donosy dziecięce. Mała pionierka, Marusia Namiatowa, oskarżyła swoich rodziców przed kołchozem, że zabili wołu, co było surowo wzbronione. Rodzice oburzeni zbili dziewczynę, która skolei poskarżyła się znowu władzom i w rezultacie Namiatowi obydwoje, ojciec i matka, skazani zostali na rok więzienia. Jeszcze w „Prawdzie" z 18 września r. ub. można było przeczytać historję młodego Maksimowa, który zadenuncjował swojego ojca, oskarżając go o popełnienie malwersacji. Stary Maksimow dostał 5 lat więzienia, młody zaś pokaźną nagrodę. Nie są to odosobnione przykłady.

Wszystkie te fakty podawane są przez pisma sowieckie z końca roku ubiegłego. Obecnie — dzieci sowieckie mają szanować swoich rodziców i mają się już nie wstydzić swego burżuazyjnego pochodzenia. Mogą im to wspaniałomyślnie wybaczać, co ciekawsze, to fakt, że burżuazyjne pochodzenie nie przeszkadza już dziś, tak jak dawniej, w możliwości kształcenia się w szkołach państwowych.

Tak więc na czerwonym lądzie zaczyna panować nowy klimat — rodzinnego sentymentu.

# Trochę soli—trochę cukru

## potrzebuje organizm ludzki

Jak wykazały badania lekarzy organizm ludzki wykazuje wyraźne zapotrzebowanie na pewną ilość cukru i pewną ilość soli. Kobiety, które odchudzając się, eliminują ze swoich posiłków cukier, przeważnie wskutek spożywania go w zbyt małej ilości, ulegają szeregowi chorób, a już conajmniej powodują silne osłabienie organizmu. Należy bowiem wiedzieć, że istnieje cały szereg chorób, które nie rozwiną się nigdy w organiźmie posiadającym dostateczną ilość cukru — i naodwrót, opanowują bardzo łatwo organizmy pozbawione niezbędnej słodyczy.

Taksamo ma się sprawa i z solą. Organizm ludzki wymaga pewnej ilości soli i jeśli nie otrzymuje jej, też jest zagrożony szeregiem chorób. Przedewszystkiem zaś krew, w której jest zbyt mało sładników soli, ulega łatwo zatruciu. Jak wykazało ostatnio odkrycie, słynna choroba Addisona, polegająca na zmianie barwnika, związana jest właśnie bardzo ściśle z niedostateczną ilością soli w organiźmie ludzkim.

# Miasto bez kominów

## w St. Zjednoczonych

Miasto Mason City, w stanie Oregon, St. Zjedn., jest jedynem miastem, nie posiadającem zupełnie kominów. Miasto to, liczące około 8.000 mieszkańców, powstało niedawno w związku z budową olbrzymiej elektrowni w Gr. Coulec. Wszystkie domy w Mason City są ogrzewane elektrycznie, nie ma w niem ani jednej kuchni gazowej, ani tembardziej węglowej. Energja elektryczna ogrzewa i oświetla całe miasto.

Miasto zbudowano specjalnie dla badań doświadczalnych nad rentownością oraz regulacją obciążenia elektrowni. Dzięki dogodnym warunkom instalacyjnym, oraz prowadzonej na szeroką skalę propagandzie, wszystkie okoliczne osiedla i fermy są niemal całkowicie zelektryfikowane.

# Operacja nr. 5.000

## słynnego chirurga sowieckiego

W tych dniach słynny chirurg rosyjski, prof. Timofiejew, naczelny lekarz szpitala kijowskiego, obchodził niezwykły jubileusz, mianowicie dokonał 5000-cznej skolei operacji. Lekarz ten posiada niezwyłą wprawę i przeciętnie operuje dziennie 10 chorych.

Oczywiście, że taka ilość operacyj, jest, jak poinformował prasę profesor, niczem w porównaniu z ilością zabiegów chirurgicznych, których dokonywał podczas wojny, kiedy był lekarzem wojskowym—wtenczas liczba operowanych sięgała dziennie cyfry 115 ludzi.

# Testament na wizytówce

## uznał sąd wiedeński za ważny

Czy można spisać testament na wizytówce? A zwłaszcza, gdy chodzi o legat pieniężny, czy tekst jego na wizytówce jest prawomocny?

Sprawę opartą na tem tle miał do rozstrzygnięcia sąd wiedeński. Chodziło o to, iż generalny dyrektor zakładów przemysłowych Böhlera, inż. Fr. Heissig, zapisał przed śmiercią pielęgniarce z lecznicy sumę 25.000 szylingów. Pielęgniarka, niejaka Greta Goerling, pełniła swe funkcje przy łożu chorego dyrektora w ciągu kilku tygodni. Chory nie chciał słyszeć o swojej rodzinie, z którą pozostawał w złych stosunkach, przywiązał się do pielęgniarki, i obiecał, iż ze względu na okazywaną mu serdeczność, zapisze jej większą sumę. Na tydzień przed śmiercią napisał dyr. Heissig na odwrotnej stronie wizytówki tych kilka słów:

„Życzeniem mojem jest, aby panna Greta Goerling otrzymała po zgonie moim 25.000 szylingów. W nocy z 7 na 8 maja 1935 r.".

Na pierwszej stronie wizytówki, tam gdzie wydrukowane jest nazwisko, postawił chory litery „m. p." Włożył następnie kartę do koperty, zalepił ją, wypisał własnoręcznie adres i wręczył pielęgniarce.

Po zgonie inżyniera, co nastąpiło 14 maja, przystąpili krewni jego do podziału majątku, odmówili jednak pannie Goerling wypłaty zapisanej na jej dobro sumy 25.000 szylingów. Ich zdaniem legat był nieważny, albowiem testament nie miał podpisu własnoręcznego testatora, a wylitografowane nazwisko nie może zastąpić podpisu.

Sąd orzekł, po zbadaniu świadków, iż w danym wypadku podpis własnoręczny nie był konieczny ze względu na okoliczności, w jakich się to odbyło. Wychodząc z tego założenia sąd przysądził pielęgiarce zapisaną na jej rzecz sumę.

# Bezrobocie

## w różnych państwach

Paryskie pismo „Bulletin Quotidien" zamieszcza ciekawe zestawienie wzrostu i spadku bezrobocia we wszystkich państwach. Okazuje się więc, że bezrobocie spadło w Niemczech, Austrji, Belgji, Danji, Finlandji, Anglji, Węgrzech, Włoszech, Norwegji, Polsce, Rumunji, Szwecji. Natomiast wzrost bezrobocia zaznaczył się we Francji, Irlandji, Szwajcarji, Czechosłowacji i Jugosławji.

Zygmunt Jurkowski 35)

# Księżycowe interesy

Powieść

— Pan zna się z moją narzeczoną, panią Urszulą i pan kręci się koło niej!... i w głowie jej zawraca, to ja tu przyszed panu powiedzieć, żeby pan przestał, bo ja z panem inaczej pogadam! — wykrzykując to wszystko jednym tchem, pan Załkin oślinił się mocno a nawet opluł potrosze postukiwał przytem laską w podłogę. Paweł, który spodziewał się tego tematu, zaczął ze spokojem:

— Panie Załkin, pani Urszula jest moją znajomą, pozatem jest mężatką...

Załkin przerwał mu w połowie zdania i krzyczał dalej zapieniony.

— Pani Urszula wychodzi zamąż, za mnie, zrozumiał pan! Za parę dni dostaje rozwód, ja płacęza to mężowi!... Co ja tu, zresztą będę z panem gadał, ma się pan nie pętać koło niej, pan jest pętak, słyszy pan? Pętak!

Paweł podniósł rękę do góry i rzekł:

— Panie Załkin, sza!

Załkin umilkł na chwilę, a Paweł rzekł krótko:

— Panie Załkin, ja też nie będę z panem gadał, powiem tylko jedno: pan się z panią Urszulą nie ożeni — ostatnie zdanie wyskandował dobitnie.

— Co znaczy nie ożeni? — wykrzyknął Załkin tonem pytania i oburzenia zarazem.

— Tak, panie Załkin, popamięta pan moje słowa — potwierdził Paweł z naciskiem, a w jego głosie było tyle niezachwianej pewności, że Załkin wykrzykując coś jeszcze, skierował się do drzwi, fagas wycofał się za nim w milczeniu.

— Niech pan z Załkinem nie zaczyna, Załkin dużo może! — groził jeszcze, machając laską. — to panu chciałem powiedzieć! I niczewo bolsze!

Wyszli, trzaskając drzwiami i zostawiając Pawła w pogodnym nastroju.

Przypomniał sobie, że Załkin ma zamiar przyjąć wiarę chrześcijańską, o czem napomknęła niedawno pani Urszula, na myśl o tem roześmiał się na głos. W zachowaniu się Załkina przed chwilą nie ujawniała się ani pokora, ani też chęć wyrzeczenia się rozkoszy doczesnych — widocznie Załkin nie zaznajomił się jeszcze gruntownie z zasadami tej wiary — orzekł Paweł po krótkim namyśle. Zastanawiając się nad pożyciem Urszuli z Załkinem, doszedł do wniosku, że narzeczeństwo odwlekane z dnia na dzień jest właściwie jedynym środkiem jej utrzymania, uświadomił sobie również i to, że o ile małżeńskie zamiary Załkina są zbyt gwałtowne, ale za to szczerze, o tyle stanowisko pani Urszuli jest obłudne i obliczone na zwłokę.

Kiedyś Dziubiel rozmawiając z Pawłem o kobietach, zrobił następującą uwagę:

— Jeżeli dorastająca panienka, przeglądając się w lustrze, zorjentuje się, że jest ładna, to od tej chwili zaniedbuje naukę i rezygnuje z przyszłego fachu. Bo i poco? Skoro jestem piękna, to pieniądze same do mnie przyjdą, poto przecież są. I tu leży błąd, bo pieniądze przychodzą, owszem, ale nie same, tylko w towarzystwie brzydkiego pana, który dźwiga je w kabzie. Później zjawia drugi pan, tworzący z kabzą jednolitą całość i piękność zostaje wystawiona na licytację, dodać jeszcze należy, że każda wybitna uroda ulega z natury rzeczy sile ekshibicjonizmu, wobec czego rola objektu licytowanego, staje się najwłaściwszą dla niej atmosferą.

Tak czy owak Paweł coraz wyraźniej zdawał sobie sprawę, że musi stanąć do tej licytacji. Istota pani Urszuli z dniem każdym przepajała go sobą nawskroś, wyczuwał ją nieobecną dookoła, w zwykłych codziennych poruszeniach natrafiał wciąż na jej kształt obrysowany harmonijną linją, na pulsującą jasność ciała, której różowość przejrzysta przesłaniała mu pole widzenia i na zapach właściwy jej tylko, który czuł w nozdrzach, gdy nocą wtopiony w ciemność nieruchomą, leżał nie mogąc zasnąć. Powoli owładnęła również myślami, które utraciły swobodę samotnego gwarzenia i rozmawiały tylko z nią, niewidzialną, posłuszne jej głosowi, który rozlegał się w mózgu Pawła tak wyraźnie, jakgdyby pani Urszula mówiła do niego zbliska i na jawie.

— Niech się dzieje co chce — myślał, zbierając się do decyzji — pójdę z tem, co mam, na warjata, nie mam wprawdzie pieniędzy, ale coś przecież ukrywam wewnątrz. Nie wiem co, ale musi to być zapewne skarb jakiś, skoro wiem, że leży złożony we mnie, że go strzegę i ciągle na niego liczę. Dobędę go zatem i rzucę na stół! Zobaczymy ile jest wart!

Tego wieczora spotkała Pawła drobna szkoda, którą wkrótce naprawił. Nakręcając zegar i regulując go według telefonicznego automatu, usłyszał, że kukanie stało się świszczące i osłabło nagle. Domyślił się tego przyczyny, oto jeden z dwóch miechów malutkich, znajdujących się wewnątrz, które wtłaczając powietrze do podwójnej fujarki, dobywały z niej dwa — ku-ku!, rozkleił się i przepuszczał powietrze. Paweł miał już kiedyś z tem do czynienia i naprawił to uszkodzenie. Ostrożnie zdjął zegar ze ściany, otworzył jego boczne drzwiczki i zajrzał do środka — istotnie w mieszku była widoczna szparka, którą należało zakleić. Przerzucając w szufladzie rupiecie, znalazł kawałek kleju stolarskiego, utłukł go zatem na drobno, wsypał do rondelka i, podlawszy wodą, postawił na małym ogieńku. Ponieważ maszynka gazowa znajdowała się za przepierzeniem, przeniósł tam zegar. Po chwili klej był gotów i Paweł usiadłszy na łóżku w świetle nocnej lampy, majstrował długo w zegarze, po wielu manipulacjach udało mu się zakleić mieszek. Należało jedynie sprawdzić głos kukułki. Zawiesił więc zegar na jednym z gwoździ, wbitych w przepierzenie, i wprawił go w ruch. Brakowało dwadzieścia minut do dwunastej, rozbierając się do snu, doczekał się wkrótce kukania. Gdy leżał już w łóżku rozległo mu się nad głową czysto i wyraźnie. W swoistym głosie zegara kryła się pewna intymność rodzinna, wyczuwalna przez Pawła, tembardziej, że znał to kukanie od wczesnego dzieciństwa. Po namyśle doszedł nawet do wniosku, że milej mu będzie, jeżeli zegar będzie kukał mu w nocy nad głową i postanowił zostawić go za przepierzeniem.

C. d. n.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony: 6.66.68 (redaktor naczelny), 6.66.68 (sekretarjat), 666.99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12 — 13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnoszeniem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B. wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.



Redaktor odpowiedzialny: Józef Matuszczyk Druk. Literacka S. z o. o., Warszawa, Nowy Świat 22, tel. 666-64 Wydawca: MAZOWIECKA SPÓŁKA WYDAWNICZA